

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regelo
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JOESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1938. November 22.
VII. évfolyam, 310. szám.

Kedd

II. Károly király és Mihály nagyvajda résztvettek Lebrun francia államfő dezsönéjén

A francia sajtó a legmélyebb hódolat és rokonszenvedő hangján ír a párisi királylátogatásról

(PÁRIS.) II. Károly király Öfelsége és Mihály nagyvajda délután a Rue de Rivoli színlodai lakásukból Urdareanu udvari miniszter, Dinu Cesianu párisi román meghatalmazott miniszter Filitti ezredes, királyi szárnysegéd és Ilie Radu őrnagy, parancsotviszt kíséretében az Elysee palotába mentek, ahol Albert Lebrun, a francia köztársaság elnöke dezsönét adott a vendégek tiszteletére. A dezsönén résztvettek az uralkodón, nagyvajdán, a francia államfőn és kíséretén kívül Jeanneney szenátusi elnök, Daladier miniszterelnök, Bonnet, Reynaud, Jean Zay, De Monzie, Franchet D'Espéray marsall, Gamelin tábornok, Ducas képviselőházi alelnök és számos más előkelőség. Öfelségének az Elysee palotába való megérkezésekor a gárda tiszteletet adott le. A színlodától az Elysee palotáig vezető útvonalon Páris egybesereglett lakossága szakadatlan ünneplésben részesítette a királyi vendégeket, éltetve II. Károly királyt, a nagyvajdát és Romániát.

A LE JOURNAL NAGY CIKKE

A francia sajtó rendkívüli melegséggel ünnepli a királyi vendégeket. Kiemeli azt a kivételes szívélyességű fogadtatást, amelyben Páris népe a királyi látogatókat részesítette. Saint Brice a Le Journal hasábjain magasztalással ír II. Károly király és Mihály nagyvajda egyéniségéről, Franciaország mindíg örömmel látott kedves vendégeiről. A cikkíró rámutat arra, hogy II. Károly király látva, hogy Románia életét a pártviszálykodás gyöngíti, anélkül, hogy a diktatúrához fordult volna, személyes irányítása mellett megteremtette a megújított országot. Utal arra a cikk, hogy az uralkodó a nemzetközi helyzet megítélése tekintetében a realitások éles felismerőjének mutatkozott, kiszélesítve szövetségét Lengyelországgal, együttműködve a Balkán-szövetséggel, erősítve kapcsolatát Olaszországgal és megőrizve Franciaország és Olaszország támogatását. A cikkíró hangsúlyozza ennek az egyensúlyi politikának nagy sikerét a legutóbbi nemzetközi válság idején és rendkívüli elismeréssel ír az uralkodó céltudatos tevékenységéről és Románia nagy jelentőségéről. A cikk további részében az uralkodó angolai és belgiumi utjáról, beszédeiről és fogadtatásáról számol be és végül hangsúlyozza, hogy a francia-román kapcsolatokat minden lehetőséggel fokozni kell, mert ezt kölcsönös nagy érdekek kívánják és Franciaországnak minden tekintetben szüksége van a nagy politikai jelentőségű és természeti kincsekben gazdag Romániára.

MIT IR AZ INTRASIGEANT?
(PÁRIS.) Az összes lapok rendkívül

nagy rokonszenvedéssel írják II. Károly király franciaországi tartózkodásáról. Az intrasigeant többek között mély hódolattal köszöntve Öfelségét és a hagyományos francia-román barátságot, hangsúlyozza, hogy Páris lakossága megértette, miszerint ez a hódolat az uralkodó személyén kívül a béke ügyé-

Hazaérkeztek Petrescu Comnen külügyminiszter és társai

(BUCURESTI.) Tegnap délután 2 óra 45 perckor Londonból jövet a királyi vonattal hazaérkeztek Petrescu Comnen külügyminiszter, báró Starcea udvari szertartásmester, Mihail tábornok, az udvari katonai iroda főnöke és C. Cesianu követségi titkár. A hazaérkező külügyminisztert a külügyminisztérium egész személyzete fogadta.

LENGYEL-ROMÁN EMLÉK-ÜNNEPSÉG

(VARSÓ.) Vasárnap ment végre a Varsó melletti Mihalovicében annak az emlékműnek felavatása, amelyet Pantazi, Popescu, Rozvanici és Szraier denülők emlékeztetere létesítettek. Megjelent az ünnepségeken Franasovici varsói román nagykövet, továbbá

nek is szól. A „Paris” hasonlóképpen hangsúlyozza, hogy Franciaország mindenben kész a legteljesebb mértékben támogatni Romániát. Magasztalja az uralkodó egyéniségét, akinek magatartása a legmélyebb tiszteletet váltja ki és hangsúlyozza a francia közvélemény egységes rokonszenvedését Románia iránt.

Rayskis, Railis és Senil tábornokok, a lengyel légügyi szövetség és a román légügyi szövetség kiküldöttei, a hozzátartozók családjai, sok lengyel repülő és nagyszámú közönség. A repülők zenekara a román és lengyel zászlók felvonásakor a két nemzet himnuszait játszotta, majd istentisztelet következett, amely után Franasovici román nagykövet méltatta azoknak a román és lengyel repülőknél emlékeit, akiknek nevét most megörökítették. Ghermani professzor, Rayskis tábornok a román és lengyel repülők érdemeinek méltatása után, kiemelte a két nép testvéri együttműködését, amelyet az elpusztult repülők közös emlékezte csak még jobban megerősít.

Rendkívüli jelentőségűnek ítélik Chamberlain és Halifax párisi látogatása

Olaszország követelése a Szezi-csatorna tekintetében Pirow delárikal hadügyminiszter nemzeti szolgálatát — Palesztinában valózatonul tart az arabok sztrájkja — Ujra fellángolt a harc az Ebro mentén

Nagy politikai szélcsend jellemzi az elmúlt vasárnapot, amelyen lényegesebb esemény nem történt. Abból azonban, hogy a nemzetközi sajtó olyan nagy élénkséggel foglalkozik a közeli Chamberlain-Daladier, Halifax-Bonnet találkozással, arra lehet következtetni, hogy ez jelentőségében tényleg olyan fontos lesz, mint a müncheni értekezlet. A sajtó hangjából általában meg lehet állapítani azt is, hogy Anglia erősen meggyöngyültnek látja Párist és igyekszik egyrészt felszerelése fokozásával, másrészt politikai tekintélyével egyensúlyozni a totális államok javára billenő mérleget. Hogy ez mennyiben fog sikerülni, azt a jövő mutatja meg. Az azonban bizonyos, hogy első feltétele ennek Daladier belső meg erősödése és ezt Chamberlain és Halifax jótékonyan elősegítik. Az olasz sajtó egyre erősebben sürgeti a szezi

díjak mérséklését, ami azt jelenti, hogy ennek megállapításában maga is részt kíván venni. Terve bizonyára sikerülni is fog, mert a tőzsde máris számításba vette a lehetőséget és alacsonyabban jegyzi a részvények árfolyamait. Végül meg kell jegyezni, hogy a spanyol frontokon újabb támadás indult meg és a palesztinai sztrájk tovább tart.

Részletes jelentéseink a következők:
A PÁRISI LÁTOGATÁS
(LONDON.) (Reuter.) A brit sajtó rendkívüli mértékben foglalkoztatja a párisi Chamberlain-Halifax látogatás és az ez alkalommal való megbeszélések. A Sunday Times azt írja, hogy a négy államférfi közös problémákat beszél meg és hogy ezek mennyire fontosak, mi sem igazolja jobban, mint az a sok előzetes tárgyalás, amelyet a két állam vezérkarai egymással lefolytatnak.

Kétségtelen, hogy a francia légi felszerelés nagyon hiányos és az is bizonyos, hogy Páris most már nem számíthat többé arra a 40 cseh divízióra, amelyben eddig remélhetett. Világos, hogy ezek után a brit hadsereget kell abba a helyzetbe hozni, hogy szükség esetén nagyobb tömegeket vethessen a szárazföldre, ha ezt a helyzet megkövetelné.

Hasonlóképpen írnak a többi lapok is, amelyek Páris helyzetét szintén borúlátóan ítélik meg. Eddig Anglia volt az, amely a francia haderőre támaszkodott, most fordítva van a helyzet — mondja a News Chronicle — és ezért a párisi találkozó fontossága kézenfekvő. A Manchester Guardian szerint abban, hogy Páris most elismerte az abesszin annexiót bizni nem sokat lehet, mert az már számtalan példával igazolható, hogy Rómától Berlinig elválasztani nem lehet. Hitler és Mussolini nagyon jól tudják, hogy kölcsönösen meddig szabad elmenniük a befolyásolásban és mit kívánhatnak egymástól. Ezt a határt nem lépik túl, mert azt is tudják, hogy egymás nélkül egyiküknek sem lenne kellő súlya. Felesleges álmódosásokba ne ringassa tehát magát senki többé. Inkább arra kell törekedni, hogy a demokrácia államok megerősödjének és ellenállóképessé legyenek. A párisi találkozó célja csak ez lehet. Persze senki sem gondol komolyan arra, hogy a tengely államokkal fegyveres vitába bocsátkozzék, de kellő egységgel éppen elég eredményt lehet elérni, ahogy azt a demokrácia kárára Hitler kancellár egy év alatt bebizonyította.

LE KELL SZÁLLITANI A SZUEZI DÍJAKAT

(RÓMA.) (Stefani.) Az olasz lapok egyre hangosabban sürgetik, hogy a Szezi-csatornadíjakat mérsékelni kell. Erre a Messagero szerint már azért is szükség van, mert Itália keletafrikai forgalma egyre növekszik és egyetlen olasz sem nézi jószemmel, hogy ebből a szükségszerűen növekvő forgalomból egy magánvállalkozás fokozott hasznot szerezzen.

IMRÉDY NYILATKOZATA ÉS A JUGOSLÁV SAJTÓ

(BELGRAD.) (Avala.) A jugoszláv sajtó nagy részletességgel foglalkozik az ismert Imrédy és Kánya féle nyilatkozatokkal és megjegyzi, hogy a jugoszláv politikai vonalvezetés e pillanatban változatlanul a magyarokkal való együttműködés lehetőségének megvalósítása felé irányul. Az ut nem is hosszú, mert az ellentétek nem nagyok a két ország között.

ELVETETTÉK A KÁRPAT-UKRAJNA ELNEVEZÉST

(PRÁGA.) (Ceteka.) Révai ruszinszkói miniszter javaslatot terjesztett be, hogy Ruszinszkót nevezzék a jövőben Kárpát-Ukrajnának. Ez ellen a jelenlévő ruszin delegátusok tiltakoztak, miért is azt elvetették. Ugyancsak Prágából közlik, hogy a ruszinföldi nyugtalanságról elterjedt hírek alaptalanok, míg a lengyel távirati irodák továbbra is fentartják ezirányú ellenkező értesüléseiket.

A PRÁGAI TANÁCS RENDELETE

(PRÁGA.) A városi tanács rendeletet adott ki, amely szerint az összes üzle-

tek, vendéglők és szállodák az idegen-nyelvű felírásaikat kötelesek cseh nyelvűekkel kicserélni.

ERŐS ZSIDÓELLENES ÁRAM-LAT LENGVELORSZÁGBAN

(VARSÓ.) (Express.) A Grünsann-féle merénylet hatása a lengyel sajtóban is egyre erősebben megnyilvánul. A Kurier Poranny szerint a probléma ma már nemcsak a németiség és a nemzetközi sajtó ügye, hanem világkérdéssé nőtte ki magát. A legcsodálatosabb azonban — írja a lap — hogy London, Páris, Washington és Moszkva hangosan tiltakoznak a zsidóüldözések ellen, de egyetlen olyan javaslatot sem tesznek, amely a kérdést valóban meg is oldaná. Pedig a zsidóságnak nevezett államokban nem kis exponenseik vannak. Hore Belisha hadügyminiszter Angliában, Leon Blum, a legnagyobb politikai tekintélyek egyike, Franciaországban, Morgenthau pénzügyi államtitkár az USA-ban és Litvinov külügyi népbiztos Moszkvában. Ezeknek mulik tehát, hogy ezt a nemzetközi problémát kedvezően megoldják, még pedig minél előbb, mert a Harmadik Birodalmon kívül Lengyelországban is tűrhetetlenné vált már a helyzet.

A PÁNAMERIKAI ÉRTEKEZLET ELŐTT

(LIMA.) (Reuter.) A délamerikai közvélemény erős érdeklődéssel tekint az ezidei Limában megtartandó pánamerikai értekezlet elé. Általában helyeslik Roosevelttel együttműködési tervét, de elvetik azt a gondolatot, hogy az egyes államok demokrata vagy demokratellenes blokkot alkossanak és szövetségeket kössenek.

KÖNNYEZŐ SZEMEK ÉS ELFOJTOTT ZOKOGÁS KISÉRTÉK UTOLSÓ UTJÁRA KEMAL ATATÜRKÖT

(ISMAIL.) (Havas.) Kemal Atatürk holttestét tegnap szállították át Isztambulból Ankarába. Az isztambuli kikötőben százszázalékosan állottak sorfalat, amikor a halott államfőt a „Yaguz“ török hadihajó fedélzetére vitték és koporsóját a violaszínű selyemmel bevont emelvényre helyezték. A tömeg halálos csendben, mély meghajlással, könnyes szemekkel és elfojtott zokogással vett búcsút legnagyobb emberétől. Amikor a „Yaguz“ elindult, a kísérő hajók sorozat adtak le. Ismailban is óriási tömeg fogadta Kemal Atatürköt. Ott is néma csendben áldozott a török nép legnagyobb fia emlékének, amikor a koporsót vivő táborkok elhaladtak előttük. Ismailból Ankarába vonaton vitték a holttestet. A gyászvonat minden állomáson megállott egy percre, hogy az összegyűlt emberek néma pillantása végigsimogathassa a nyitott kocsin fekvő, selyembe burkolt koporsót. Az ankarai állomáson a jelenlegi államfő, a kormány és a hadsereg vezérkarának tagjai vették át a holttestet és ők kísérték a nagy ravatalra. Előtte tegnap éjfélig volt szabad az elvonulás. Ankara lakossága ez alkalomra megnégyesződött. Aki csak tehetett, megjelent a ravatal előtt, hogy mélyszégyen megmozgasson és hódolattal hajolhasson meg a török nemzet elhunyt legnagyobb fia előtt. A diszkréte az ozmán birodalom legelőkelőbb emberei vették át máig, amikor is Kemal Atatürköt, a veszendőbe menő török nemzet nagy fejét ideiglenesen (amíg a nagy mauzóleum elkészül) nyugalomra helyezik. Ankarai jelentés szerint a Kemal Atatürk tetemét szállító vonatot utjában számos repülőraj kísérte. Ankarába a temetésre már is számos külföldi küldöttség érkezett. Ezek között van a román katonai küldöttség is, amelyet Paul Teodorescu tábornok, légügyi miniszter vezet.

A PALESZTINAI HELYZET

(JERUZSÁLEM.) (Reuter.) A november hó 1-én megkezdődött sztrájkmozgalom mit sem veszített erejéből, sőt napról-napra növekszik, úgy, hogy gyors befejezésére számítani nem lehet, bár a brit hatóságok mindent elkövetnek annak megszüntetésére. A sztrájk következtében az élelmiszer és egyéb közszükségleti tárgyak ára egyre növekszik. Ez bizonyos, szegényebb

helyeken már erősen érezteti is hatását, olyannyira, hogy a kormányzás kénytelen volt ingyenes kiosztásokról is gondoskodni. Eközben pillanatra sem szűnnek a katonai akciók, mert az arab lakosság zsidóellenes magatartása változatlanul fenyegető. Haifa és Naharia között egy zsidókkal telt omnibuszra rálóttak és két embert súlyosan megsebesítettek. Akko közelében egy házkutatás alkalmával két arabot, mert megkísérelték a fegyveres ellenállást, lelőttek. A falu többi lakói részben elmenekültek, részben fogságba kerültek. A Ramallahól északra fekvő Iufna falu közelében közelharc zajlott le a brit karhatalmi csapatok és az arab terroristák között, amelynek során 3 arabot lelőttek. Haifában több arabot letartóztattak, mert röpcédulákat osztogattak, amelyekben végső ellenállásra szólították fel a népet a brit uralom és a zsidóság ellen.

UJABB HARCOK AZ EBRO MENTÉN

(HENDAYE.) (Reuter.) A nemzeti

Páris és Róma kibékülését sürgetik

(PÁRIS.) (Havas.) Poncet francia nagykövet megbízó levelének átadása után az egész sajtó mind a francia olasz kapcsolatok kedvezőbbre változtatását sürgeti. Ezt előkészíteni Poncet feladata. Szintén Párisból jelentik, hogy Guariglia, az új párisi olasz nagy követ Rómából jövet odaérkezett.

Ugyancsak Párisból jelentik, hogy a frontharcos szövetséges vezetősége vasárnapi ülésén megújította egységét a Népfronttal, de hangsúlyozta, hogy ez az egység csak a nép igazi érdekeinek szolgálatára szorítkozhatik. A bizottság ilyen értelemben adott a központi vezetőségnek utasítást, hogy lényen érintkezésbe az igazi népi akaratnak érvényesítése céljából az Emberi Jogok Ligájával és az általános munkásszövetséggel.

PIROW PRÓBÁLKOZÁSA

(BERLIN.) (Havas.) Pirow délafrikai nemzetvédelmi miniszter németországi látogatása a gyarmatkérdéssel együtt az érdeklődés előterében áll. A Danziger Vorposten szerint Pirow országa független és vezető szerepét szeretné biztosítani. Egyébként nem híve annak, hogy Nyugat- és Délafrika visszacsatlakozzék Németországhoz. Az elgondolása inkább az, hogy a birodalom gyarmatköveteléseit kompenzációs alapon, vagy a nyersanyag biztosítása révén történjék meg. Mindenesetre sok függ Pirow és a német vezetők között most meginduló tárgyalásoktól.

(BERLIN.) Pirow tegnap a gazdasági és pénzügyi élet számos vezető személyiségeivel tárgyalt. Beavatott körökben azonban kijelentik, hogy kevés lehetősége van annak, miszerint Pirow tárgyalásaival meg lehessen oldani a nagyszámú fontosságú gyarmatkérdést. A délafrikai Unió hadügyminisztere csütörtökön megv. Berchtesgadenbe, hogy kihallgassa tást kérjen Hitleről.

AZ AMERIKAI VÁROSOK KONGRESSZUSA

(HAVANNA.) La Guardia newyorki polgármester az itt tartott amerikai városok kongresszusán beszédében a kongresszus résztvevőinek üdvözlését tolmácsolta és kijelentette, hogy az

csapatok az Ebro mentén folytatták a visszahúzó ellenséget üldözését. Megszállották a Sierra Fatarella hegységben Fatarella városát, miáltal elérték azt a pontot, ahol az Ebro a Matarranával összefolyik. Ettől a ponttól keletre újabb támadás indult meg a kiépített köztársasági állások ellen, amelyeket állítólag több helyen már át is törtek és mintegy 100 névzet-kilométeres terepet szállottak meg. A legutóbbi 24 óra legjelentősebb eseménye Franco tábornok számára az, hogy a Saragossa-Barcelona vasutvonalat mintegy 10 kilométer hosszúságban elvágták és így lehetetlenné tették a köztársasági katonai erőinek összehívását. Madrid és környékén a harcok veszítettek erejükből, ami annak a jele, hogy mindkét fél nagyobb katonai erőt vont el és dobott az Ebro menti szakaszokra. A légi tevékenység azonban nem szűnik egy percre sem és egymást érik a kölcsönös bombatámadások, amelyek ezuttal kizárólag az ellenfelek állásai ellen irányulnak.

amerikai latin államok és Egyesült Államok közötti viszony kedvezően alakul. Gyermekeinket nem a szomszédaink gyűlöletére, hanem szeretetére neveljük. A diktatura helyett a demokráciát igyekszünk minden erővel erősíteni és az Ave Mariát tanuljuk az ave diktator helyett. Majd a délamerikai német és olasz propagandát támadta és szavait így fejezte be: A városok pánamerikai kongresszusa állandó jellegű intézmény lesz.

A FRANCIA-AMERIKAI SAJTÓ HARC ÉS A NÉMET FELELET

(BERLIN.) (DNB.) A német lapok igen hevesen támadják a francia és amerikai sajtót, amely szerintük jogtalanul mond bírálatot a németországi zsidókra kivetett sarc miatt, pedig mikor az antanthatalmak annak idején a németeket sarcolták meg, egy szavuk sem volt a igazságtalanság ellen. A Berliner Börsenzeitung emlékezteti Párist és Washington a következőkre:

1920-ban a Ruhrvidéken lelőttek egy francia tisztet. A német kormány azonnal sajnálkozását fejezte ki az esemény felett és a tettes kiderítését rábizta a megszálló csapatok parancsnokságaira. A francia kormány ennek ellenére is 1 millió aranyfrank megfizetésére kényszerítette a német fővárost. 1923-ban Passau és Ingolstadt között egy angol és egy francia tisztet követ dobáltak meg. A dobálás ára újabb 1 millió aranyfrank volt. 1924-ben Gelsenkircheben tévedésből feltartóztattak egy francia gépkocsit. A gépkocsi vezetője lelőtte a feltartóztató csendőrt, mire a német lakosság követ dobálta meg a lövöldöző francia tisztet. Ezért 100 millió márka bírságot róttak ki a gelsenkirchei német lakosságra, amit zsebmotozás útján hajtottak be a lakosságtól. Ezek után — írja a lap — visszautasítjuk a demokrácia sajtó beavatkozását ebbe az ügybe. Ellenben, ha a most hangosak igazolni tudják, hogy annak idején akadt közöttük csak egy is, aki védelmére kelt a németeknek az általuk hangoztatott, de csak a befelé értett demokrácia nevében, akkor revízió alá vesszük az álláspontunkat.

Komoly sikert ért el

a Casa Muncii CFR nyugdíjszervezet a számos-völgyi vasutások elmaradt nyugdíjainak folyósításánál

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Casa Muncii CFR, Romániai Nyugdíjasok és nyugdíjasnők Általános Szövetsége, Salvan Teodor elnök vezetésével alatti kolozsvári fiókja a közmunkaügyi és közlekedésügyi minisztériumnál közben járt a számos-völgyi nyugdíjasok beszüntetett nyugdíjainak további folyósítása érdekében. Ez a közbelépés komoly sikerrel is járt, mert a Szervezet a közmunkaügyi és közlekedésügyi minisztériumtól 53.440. szám alatt az alábbi választ kapta: A 112—1938. és 143—1938. számú kéréseikre való hivatkozással, amelyeket 1938. évi május hó 19-én 37.357—1938. és 49.117—1938. szám alatt iktattak be ennél a minisz-

tériumnál, van szerencsénk értesíteni, hogy ezzel egyidejűleg közbenjártunk a CFR autonóm-intézményénél, hogy rendelje el a szükséges intézkedéseket arra vonatkozólag, hogy a CFR alkalmazottait védelmező és segélyező bizottság fizesse ki a számos-völgyi vasutak származó nyugdíjasok összes megillető illetményeit. A válasz megérkezése után értesíteni fogjuk. A miniszter helyettese és a minisztérium igazgatója által aláírt hivatalos értesítést, a Casa Muncii kolozsvári fiókszervezetének vezetői: Salvan Teodor elnök és Vasváry Leopold titkár ezután hozzák az érdekeltek tudomására.

— A hatodik hadtest új rendelete. A hatodik hadtest új parancsnoka, Cristea Vasilescu tábornok falragaszokon rendeletet tett közé a következő szöveggel: 1) Tilos azoknak a röpiratoknak, vagy nyomdai termékeknek előállítását, amelyek legionista jellegűknél fogva az állambiztonságra és közrendre veszélyesek. Hasonlóképpen tilos minden ilyen természetű közlemények terjesztése és kiadása. Azok, akiknek birtokában ilyen természetű nyomtatványok vannak, a jelen hirdmény nyomtatványoktól számított tíz napon belül a katonai, csendőri, vagy rendőri hatóságoknál kötelesek azokat beszolgáltatni 2) Jelen rendelkezés ellen vétőket az 1938. február 11-én megjelent és az ostromállapotról szóló törvény értelmében egy hónaptól két évig terjedő elzárással büntetik. Az elzárással való büntetésen kívül a II. Károly királyról elnevezett büntető törvénykönyv szakaszai is alkalmazhatók. 3) A rendelkezés kihágásának megállapítását az ostromállapot területén székülő katonai, rendőri és polgári hatóságok végzik. 4) Jelen rendelkezés 1938. nov. 21-én reggel 8 órakor lép érvénybe.

— A zsidó állampolgárok listájára kerültek figyelmébe. A volt Goga-kormány által elrendelt állampolgársági felülvizsgálattal kapcsolatban, amelyet később is fenntartottak, előfordult, hogy tévedésből keresztény egyének is kerültek erre a felülvizsgálat alá eső listára. Illetékes helyről kapott felvilágosítás alapján mindazoknak, akiknek neve a zsidó állampolgárok listájába került, saját érdekükben ajánlatos érdeklődni a névjegyzékbe való felvételük felől, ellenkező esetben pedig azonnal adják be felebezésüket a törvénytöréshez, mert mulasztásuk azzal a súlyos hátránnyal járhat, hogy hivatból törlik őket az állampolgárok né sorából és mindenben az idegen ellenőrzési törvény intézkedései alá kerülnek.

— Fogorvosok gyűlése. F. hó 21-én, hétfőn este 9 órakor a kolozsvári és környékbeli fogorvosok gyűlést tartanak a fogászati (stomatológiai) klinikán. Minden fogorvos pontos és feltétlen megjelenését kéri a vezetőség.

— A cluji magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak közgyűlése és előzőleg 6 órakor, Dermata-tisztviselői gyűlés 23-án. Szerdán, azaz nov. hó 23-án este 8 órai kezdettel a Catedralei 7. szám alatti Vasmunkás Otthon nagy termében a cluji Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezete rendkívül fontos tárgysorozattal közgyűlést tart. Az összes tisztviselők és alkalmazottak pontos megjelenését kéri a szakszervezet vezetésége. Előzőleg ugyanezen este 6 órakor a Dermata üzem tisztviselői és havidíjait tartanak igen fontos üzemi értekezletet ugyanabban a helyiségben. A Dermata szakosztály vezetősége nyomatékosan kéri az üzem összes alkalmazottait, hogy saját érdekükben okvetlenül jelenjenek meg.

— Titokzatos öngyilkosság a Pasteur-uccában. A Pasteur-ucca 14 szám alatt titokzatos öngyilkosság történt. Egy Biró Anna nevű 53 éves nő megmérgezte magát és meghalt. Az öngyilkosság ügyében folyik a vizsgálat, mert nincs kizárva, hogy az idegbajos nő, aki szenvedéseinek enyhítésére különféle kábítószeret használt, nem tévedésből vette-e be a szokottnál sokkal nagyobb adagot.

— Véres harcok Palesztinában. Jeruzsálemi jelentés szerint az angol hadsereg tisztogató munkája során tegnap Bethlehem mellett az angol csapatok és a terroristák között heves harcok voltak. Ezekben az angolok egy halottat és hat súlyos sebesültet veszítettek, míg a felkelők vesztesége igen nagy.

— Tilos a karácsonyfa kivitele. A kormány a fiatalabb fenyőerdők kímélése céljából rendeletet adott ki, amelyben betiltotta a fenyő és lucfenyő ágak kivitelét.

Éljen az angol-román barátság!

II. Károly király londoni látogatása kétségtelenül az utóbbi idők egyik legnagyobb eseménye. Olyan esemény, amely teljes mértékben alkalmas a két ország közötti összes kapcsolatok fokozására. Az angol lapok még most is telve vannak a mi szeretett uralkodónk és országunk iránti elragadtatással. Ezekben a napokban az angol nép látta, mint ahogy láthatta is mindig, hogy egy földrajzilag távoli ország is állhat közel hozzá érzelmeiben, amelyek alapján az együttműködés köztünk teljes mértékben biztosítva van. A királylátogatással kapcsolatosan az angol nép, amint arról már beszámoltunk, nagy előkészületeket tett.

Kezdődtek ezek az előkészületek az angol uralkodónak a törvényhozásban elmondott trónbeszédével, amelyben nagy ünneplés közepette bejelentette a királylátogatást. Folytatódott azután ezek az előkészületek azokban a nagy ünnepségekben, amelyek a fogadással kapcsolatosan a rokonszenv csodálatos megnyilvánulásai voltak, továbbá az angol főnemesség és a nép legszelesebb rétegeinek kitűnő nagy ünneplésében. Mindezek a tények mélyes és bizonyoságai voltak annak a nagy, őszinte és bensőséges szeretetnek, amelynek II. Károly király Öfelsége és Románia az angol nép körében élvezett és élvez. Az összes angol lapok és folyóiratok külön kiadásokban az elragadtatás hangján méltatták az uralkodó kiváló egyéniségét és szerepét, amelyet nemcsak az ország, hanem az egész Európa életében betölt. Soha Anglia nem fogadott nagyobb fénytel és őszintébb rokonszenven királyi látogatást, mint a most lezajlott, amely a két nép érdekösszességének és barátságának újabb nagy megerősödését jelentette. Az ünnepségeknek a rádióban való továbbítása, az angol dominionok számára ami egészen kivételes dolog volt Anglia életében, és az a rendkívüli érdeklődés, amely ez alkalommal mindenfelé megnyilvánult, bizonyították az esemény nagy jelentőségét és az ünnepségek fényes külsőségeit pedig szintén csak az angol román népek ősi és mélyes és bensőséges kapcsolatait igazolták.

De a programszerű megnyilatkozásokon túl maga az angol nép újból és újból megragadta az alkalmat, hogy újabb és újabb hatalmas bizonyosságait adja annak a barátságnak, amely a két népet összeköti és annak két nép életében megnyilvánuló nagy erőnek, mely a maga szelleme és demoráciája révén mindig a népek közti békének és boldogulásnak volt a biztos záloga. Azok a fejtegetések és magyarázatok, amelyekkel a világsajtó ezt a királylátogatást kísérte, ismételt beigazolásai voltak a legőszintébb baráti érzelmeinek és mély alapokat nyújtanak az angol-román nép baráti kapcsolatainak további megerősödésére, politikai, gazdasági, szellemi és művészeti téren.

De megnyilvánultak ezeken a szép és nagyjelentőségű ünnepen olyan kis mozzanatok is, olyan figyelmességek, amelyek a mi Felséges Uralkodónk és kísérete Mihály gyulafehérvári nagyvadásza személyével kapcsolatosak. Azok a Gory-vidéki festőiskolák, a román falusi lányok által elkészített szőttek és varrottások, azok a román nemzeti viseletek, babák stb., amelyeket az uralkodó és a nagyvadásza az angol királyi párnák és gyermekeinek vittek, igazán kedves és jóleső örömeiket okoztak. Sok-sok minden bizonyította tehát újabb és újból az angol nép legőszintébb rokonszenvét Románia uralkodója és népe iránt. És ezek a jelek és bizonyosságok szólnak amellett, hogy amennyiben ez csak lehetséges, még szorosabbak, még jobbak és még állandóbbak lesznek a két nép közös érdekeinek előmozdításánál.

És az a 18 millió romániai lakos, aki érzelmeiben és örömeiben elkísérte az Uralkodót egész útjában egyesült szívvel-lelkkel kiáltja ég felé: Éljen Anglia!

Gyökerekből készített csodaszerről szerette volna megmenteni Kemal Atatürköt az életnek a kaposkereszturi gazdálkodó

(BUCURESTI.) A Timpul írja: Kemal Atatürk halála még mindig gyászban tartja egész Törökország népét. Ezzel kapcsolatosan közlik, hogy közvetlenül Kemal halála előtt, érdekes eset történt. Arról van szó hogy egy Kaposkeresztur közszékbeli magyarországi falusi ember levelet írt a török udvar kabinetirodájához, amelyben bejelentette, hogy egy csodaszert küld a török államfő részére, amelytől biztosan remélheti bajának meggyógyulását. A levél írója elmondotta, hogy hosszú idő óta súlyos betegség gyötörte és ennek során különféle gyökerekből csodálatos varázsszert sikerült előállítania, amelynek segítségével betegsége jórészt elmúlt és ma már munkaképesen tud dolgozni, kurájának folytatása mellett. Miután pedig a lapokból értesült, hogy a török államfőt ugyancsak rákbetegség gyöttri, hasonló tünetek mel-

lett, mint őt, engedélyt kért a török udvartól, hogy neki a maga varázsszeréből küldjön. A csodaszert a kaposkereszturi falusi ember eljuttatta a budapesti török követséghez, amely azután repülőgépen továbbította Isztambulba, sajnos azonban a csodaszert későn érkezett, mert Kemal Atatürk halálán volt és orvosai semmi értelmét nem látták annak, hogy a varázsszerrel kísérletezzenek.

A kaposkereszturi falusi ember most egyfelől erősen sajnálkozik, hogy nem jutott valamivel előbb észébe a csodaszert elküldése, másfelől azt mondja, hogy talán, ha az orvosok nem okoskodnak, az ő varázsszere még az utolsó pillanatban is csodát tudott volna tenni és meggyógyította volna az új Törökország megteremtőjét.

Az érdekes esetről a török lapok is nagy beszámolókat írnak.

A német nők nem fognak többé dohányozni

(BERLIN.) Julius Streicher a hitlerizmus egyik vezére, erőteljes mozgalmat kezdett a német nők dohányzása ellen. Ugyanakkor erőteljes mozgalom indult meg abban az irányban is, hogy a feltűnő arcfestés és ajakpirosítás ellen is felvegyék a legszelesebb körű társadalmi harcot és a nők ezeket a szépítési eszközöket, csak a nélkülözhetetlen szükségesség mértékéig alkalmazzák. A dohányzás elleni harc a német nők körében általános nagy visszhangot keltett és egyre több és több szervezet csatlakozik ehhez a mozgalomhoz, amelyet egyelőre csak tár-

sadalmi uton kívánnak megvalósítani. De egyes hírek szerint már szó van arról is, hogy hatósági rendelkezésekkel léptetik életbe a nők dohányzástól való eltiltását. Tekintettel arra, hogy ennek a dohányzási tiltalomnak gyakorlati keresztülvitele valószínűleg maga után vonja a dohányfogyasztás jelentősmérvű csökkenését, a német nők szervezetei elhatározták, hogy az így megtakarított összegeket különféle népi jóléti célokra ajánlják fel, hogy a nagy erővel megindult társadalmi mozgalomnak széleskörű népi jóléti kihatása is legyen.

Reuter jelenti:

(MARSEILLE.) A nagy tüzkatasztrófa következményeként az egész város vezetőség beadt lemondását, amit Sarraut belügyminiszter, aki a legszigorúbb vizsgálatot vezettette be, elfogadott. A város ügyeit egyelőre egy időszaki bizottság vette át, amelynek vezetője a belügyminisztérium egy tisztviselője.

(BRÜSSZEL.) Lipót belga király, akit névnapja alkalmából Hitler kancellár táviratilag üdvözölt, megleghangú sürgönyben köszöntö meg a megemlékezést.

(TOKIO.) A japán-magyar kulturális egyezmény aláírása alkalmából táviratváltás volt Konoye japán és Imrédy magyar miniszterelnök között.

(PARIS.) A szíriai-francia egyezmény értelmében nagy közgazdasági szakértő delegáció indul a szír fővárosba, hogy Mardan Bey kormányának segítségére legyen.

(POZSONY.) A dunajeci svábok küldöttségileg tiltakoztak az ellen, hogy őket Lengyelországhoz csatolják.

(GRAZ.) Steiermark 600 méternél magasabb területeire beköszöntött a második tavasz. Ismét virágzik az eper és az ibolya, sőt több helyen nagyszámu pillangót is látni, ami szokatlan jelenség novemberben ezen a vidéken.

(LONDON.) A stradifhali repülőkatasztrófát, amely 3 angol pilóta életébe került, a gép előzetes erőszakos megrognálása okozta. A hatóságok a legszigorúbb vizsgálatot vezették be a bűnös merénylő személyének kiderítésére.

(LILLE.) Az egyik lillei textilgyárban eddig ismeretlen okoknál fogva tűz ütött ki, amely az épületeket csakhamar lángokba borította. A kár hozzávetőleges becslés szerint 20 millió frank.

(PARIS.) Mandel gyarmatügyi miniszter rendeletére Dakarban rádióadó állomást létesítenek.

(BUDAPEST.) A zlini Bata művek igazgatósága kérvényt adott be a magyar kormányhoz, amelyben az érsekújvári üzem fenntartását kéri. Belegyezés esetén kötelezte magát arra, hogy kizárólag magyar munkásokat és hivatalnokokat alkalmaz két csehországi delegátus kivételével. Közgazdasági körökben érdeklődéssel várják a magyar kormány válaszára.

(PARIS.) A francia kormány elhatározta, hogy koncentrációs táborokat állít fel.

(JERUZSÁLEM.) Egy arabot tegnap tiltott fegyverhasználat miatt halálra ítélték. (MILANO.) Az olasz hatóság leleplezett egy utlevél hamisító bandát. Tizenhét embert letartóztattak.

(PARIS.) Az ujonnan kinevezett párisi olasz nagykövet megérkezett a francia fővárosba. Az érkező olasz diplomatát az állomáson az olasz kolónia tagjai fogadták.

(PARIS.) A francia-spanyol kereskedelmi kamara követelte, hogy az általános gazdasági helyzet feljavítása végett küldjön a kormány képviselőt Burgosba.

(BARCELONA.) Egy Barcelona közelébeni muniógyár felrobbant. A katasztrófának 400 halálos áldozata van.

(BERLIN.) Reichenbergből 5000 szudéta német indult a Harmadik Birodalomba Ley munkaügyi miniszter meghívása folytán.

(ATHEN.) Megnyitották a német könyvnapot.

(RÓMA.) Az olasz fővárosban tegnap nyitották meg a Duce jelenlétében az akadémiai évet.

(KASSA.) Kassa városa óriási lelkesedéssel és pompával ünnepelte meg véd-szentjének, Szent Erzsébetnek névnapját.

(LONDON.) VI. György uralkodó nagy-nénjének, Maud norvég királynénak halála miatt megszakította vidéki tartózkodását, visszatért a fővárosba és négy hetes udvari gyászt rendelt el.

(LEITMERITZ.) A Die Zeit szerint Bata cipőgyárost és fiát valutacsempészs miatt letartóztatták. Németországból a hírt nem erősítették meg, cseh részről pedig cáfolják.

Tiltott propaganda miatt elítélték a Ghioculescu-házaspárt

(BUCURESTI.) A katonai törvényszék I. szekciója C. Dumitru ezredes elnökletével most ítélezett Mihail Ghioculescu és felesége Caramela Ghioculescu felett akiket tiltott propagandával vádoltak. A bíróság a férjet 2 évi elzárásra, politikai jogainak három évre szóló felfüggesztésére és 5000 lej pénzbüntetésre ítélte. Mihail feleségének büntetése 1 évi fogház, 5000 lej pénzbírság és 3 évi jogvesztés. Az elítélés az államvédelmi törvény 28-ik szakaszának 3. és 42. pontjai alapján történt.

Mi ér többet?

VAGY

A slány, „olcsó” lámpa talja az áramot, amellet csak gyenge, vörös fényt áraszt. Ez pénz pazarlás! Takarékos Ön? Akkor csak Tungsram-Krypton! Az új rendszerű Tungsram-Krypton-lámpa, hála értékes kryptongáz-töltésének, sugárzó teheren izzó fényt áraszt, áramfogyasztása pedig rendkívül csekély.

Jobb és - olcsóbb világítás az új fény Tungsram KRYPTON

A kivégzett ember szívműködése

(SALT LAKE CITY.) A 40 esztendő John W. Deering a kivégző osztag előtt fejezte be életét. A beismerő vallomást tett gyilkost agyonlőtték, miután ezt a halálnemet választotta magának.

Belegyezésével a kivégzés előtt és alatt szívvizsgálatokat készítettek róla a kardiometer készülék segítségével. A vizsgálatoknak azonban orvosi és tudományos szempontból vajmi kevés az eredménye.

Stephen H. Besley dr. fegyházorvos következőkben számolt be észleleteiről: — Bár Deering külső látszatra teljes hidegvérrel ült a székbe, amely a kivégző osztaggal szemben állt, szíve nagyon rendetlenül, kihagyóan és gyorsan vert. Mikor a golyók átütötték szívét, erős eltérés volt tapasztalható, a szívdobogás husz másodperc után szűnt meg, hogy a golyók érték, de a reflex-mozgás vagy két percig tartott azután.

TESTEDZÉS

Bravuros győzelmet aratott a Carpati az országos bajnok felett!

Remek küzdelemben, otthonában verte meg a rettegett Kinizsit a Victoria. A Rapid csak nehéz harc után győzött Resicán. Döntetlen az AMTE-Gloria mérkőzés

Bajnokveréssel végződött a nemzeti bajnokság őszi, utolsóelőtti fordulója. A Carpati bravuros játékkal biztosan győzött a Ripensia felett, amely most már csak jobb gólarányával áll a bajnoki rangsor második helyén. A Victoria igen nagy teljesítményt végzett Temesváron a rettegett Kinizsi legyőzésével és ezzel a kolozsvári csapat feljebb kuszott a bajnoki ranglétrán. A Rapid Resicán csak hatalmas erőfeszítéssel sikerült megszerezni a bajnoki pontokat a lelkesen játszó UDR-től. Aradon viszont a helyi „rangadó”: az AMTE-Gloria találkozó nagy meglepetésre, eldöntetlenül végződött. A munkáscsapat jobb volt, de csatárai nem utdakt eredményesek lenni az elszántan védekező Gloriával szemben.

Nagybányán hagyta a bajnoki pontot a Ripensia

(NAGYBÁNYA.) FC Carpati—Ripensia 3:0 (1:0). 3500 néző, bíró: Pálffy. A nagybányai csapat kezdettől fogva lelkesen és nagy lendülettel játszott és feltehetően megérdemelte a győzelmet. Az országos bajnok minden erőlködése hiábavaló volt az okos taktikával játszó nagybányaiakkal szemben s vereséggel volt kénytelen hazatérni. Változatos játék után Szőke rugta az első gólt a félidő 26. percében. A Ripensia kemény ostromba kezdett a gól

ra, azonban a nagybányai védelemmel szemben minden igyekevése meddőnek bizonyult. Szünet után a Carpati folytatta az iramot és frissen, lendületesen sokszor pergőtűz alatt tartotta a temesváriak kapuját. A 18. percben Oprea megszerezte a második gólt, majd a 33. percben gáncs miatt megítélt 11-esből Teleky háromra növelte a gólok számát. Az utolsó percben a Ripensia keményen ostromolta a nagybányai kaput, de bevenni nem tudta.

Kemény mérkőzésben verte kedte ki a győzelmet a Victoria Temesváron

(TEMESVÁR.) Victoria—Kinizsi 2:0 (0:0). 2500 néző, bíró: Tope Ionescu. A kolozsvári csapat sorozatos balsikerei után végre magáratálalt és kemény harc után legyőzte a Kinizsit, amelynek tankjai ezúttal csődöt mondtak és egyetlen gólt sem tudtak a Victoria kapujába juttatni. A félidő változatos, gyorsiramu játékkal telt el. Szünet után a Victoria rákapcsolt és sűrűn ostromolta a temesvári kaput. A 21. percben Szántay éles lövését a Kinizsi kapusa kiütötte, ám hamarosan ott termett Capusan, aki a hálóba vágta a labdát. A Kinizsi ezután felvonult és forró helyzeteket teremtett a Victoria kapuja előtt. A kolozsvári védelem azonban hőiesen ellenállott. A 36. percben esett a Victoria második gólja, amikor Szántay 20 méteres bombája robbant a Kinizsi ezután felnyomult és forró Klimek és Páll összecsaptak, amiért a bíró mindkettőjüket kiállította. Ugyanerre a sorsra jutott a 40 percben Nistor is, aki Maliczák megrugta. A mérkőzés végéig a Victoria 9 emberrel is offenzívázott, de eredményt már nem tudott elérni.

Döntetlen az aradi rangadó!

(ARAD.) AMTE—Gloria 2:2 (2:0). 3500 néző, bíró: Milivoi. Az aradi munkáscsapat az első félidőben ragyogó játékkal kétgólos vezetésre tett szert, szünet után érthetetlenül visszaesett és kiengedte kezéből a biztosnak látszó mérkőzést. A gólok így estek: I. f. 14 p. Bermoser 1:0, 17. p. Batrin 2:0, II. f. 39. p. Fritz 2:1, 42 p. Marianu 2:2.

Kemény dió volt a Rapid-nak az UDR

(RESICA.) Rapid—UDR 1:0 (1:0). 1500 néző, bíró: dr. Russu. A bucarestieknek igen kemény dió volt a resicai csapat, amely nehezen adta meg magát, kis szerencsével döntetlenné is tehetné volna a mérkőzést. A mérkőzés egyetlen gólját az első félidő 26. percében Barátky lőtte. A második félidőben a resicaiak ellenállhatatlanul támadtak, de a csatársorban a kapu előtt nem volt

meg a kellő erély és így az egyenlítés nem sikerült.

Már egészen megszeliült a ploestii „mumus”

(BUCURESTI.) Juventus—Tricolor CFPV 2:0 (1:0). 4000 néző, bíró: Vuia kapitány. A ploestii „mumus”, amely nemrég még rettegett ellenfele volt a nagycsapatoknak, már egészen megszeliült. A Juventus biztosan bánt el vele, bár játékát nem tudta kellően gólokban kifejezni. A két gól félidőnként esett. Mindkettőt Praszler szerezte csapának.

Venus az őszi bajnok!

1. Venus	10	7	3	0	24:7	17
2. Ripensia	10	5	3	2	27:16	13
3. Carpati	10	5	3	2	18:13	13
4. Victoria	10	5	0	5	21:17	10
5. Juventus	10	5	0	5	20:17	10
6. AMTE	10	4	2	4	22:25	10
7. Sportul Stud.	10	4	2	4	14:18	10
8. Rapid	10	3	3	4	13:9	9
9. Kinizsi	10	3	3	4	24:23	9
10. Gloria	10	2	3	5	11:25	7
11. Tricolor	10	3	0	7	8:22	6
12. UDR	10	1	4	5	8:16	6

Ligabajnokság:

Megtorlta az Universitatea a Mures veretlenségét

(KOLOZSVÁR.) Universitatea—Mures 3:0 (1:0). 1200 néző, bíró: Husztig. Az egyetemi csapat értékes fegyvertényt produkált az eddig veretlen Mures legyőzésével. Győzelmüket nagy küzdelem után harcolták ki a kolozsváriak, akiknek játéka ezúttal nivós és élvezetes is volt. Gólok: 23 p. Medrea, II. f. 20 p. Draga, 40 p. David. Az első félidő 20 percében Golub és Dáskál összeverekedtek és a bíró emiatt mindkét játékost kiállította. A két csapat a következő összeállításban játszott: Universitatea: Moldoveanu — Adoc, Jancovicu — Golub, Medrea I., David — Benkő, Paunescu, Tărașu, Medrea II., Draga. — Mures: Vajda — Vidresan, Borda — Gilinga, Borsovetzky, Medve — Incze, Sikó, Szász, Dáskál, Kulcsár.

(NAGYBÁNYA.) Tricolor—Törökvis 3:0 (1:0). Góllövők: Gáspár, Năsturean és Decsey.

(NAGYVÁRAD.) NAC—CFR 4:1 (1:0). Góllövők: Spilmann 2, Pap és Schertz, illetve Pascu.

(NAGYSZEBEN.) TMAC—Soimii 3:0 (2:0).

(GALATI.) CFR—Sporting 5:1 (1:1). — DVA—Textila 2:1 (1:1).

Féltucat góllal győzött a Hungária a rangadón

(BUDAPEST.) Óriási szenzációja van a magyar labdarugóbajnokság vasárnapi fordulójának. A Hungária féltucat góllal legyőzte az utóbbi időben fényes formára felfutott Újpestet, mely így az őszi első-séget is elvesztette. A Ferencváros megerősítés nélkül győzött a a Bocskai ellen és jobb gólarányával a bajnoki rangsor élére került.

Hungária—Újpest 6:1 (3:1). Az Újpest csapnivalóan játszott, ezzel szemben a Hungária nagy lelkesedéssel feküdt a mérkőzésbe és az adott körülmények között megérdemelte még a nagy gólarányú győzelmet is. Góllövők: Titkos (3) és Kardas (3), illetve: Zsengeller.

Ferencváros—Bocskai 5:1 (2:0). A bajnokcsapat könnyen érte el góljait. Sárosi dr (2), Kemény, Tanczos és Sárosi III. voltak a Fradi gólszerzői.

Szeged—Kispest 2:0 (0:0).

OLASZORSZÁG—SVÁJC 2:0 (0:0). Bolnágban, 40.000 néző előtt folyt le a két ország labdarugóinak mérkőzése, amelyet az olaszok nyertek meg Colaussi és Minelli (öngól) góljaival.

Olaszország B—Svájc B 0:0. A két ország második garnitúráinak Luganóban lefolyt mérkőzése gól nélkül végződött.

Rotterdam—Hollandia 3:2 (2:0). A holland válogatott nagy meglepetésre kikapott Rotterdamban.

Svédország—Németország 13:11. A svéd párbajtörvívók Stockhomban legyőzték a németeket.

Nagy ünnepléssel fogadták Kassán a budapesti stafétákat. Kassáról jelentik: Vasárnap délelőtt érkezett meg a Magyar Atlétikai Szövetség 30 tagu stafétája, amely szombatn indult el Budapestről. A felvidéki városban nagy ünnepséggel fogadták a staféta tagjait, akik megerőszakolták megkoszorúzták Rákóczi fejedelem sírját.

FEGGELEN, a híres holland hölgyuszó vasárnap Amszterdamban 1 p 13 mp-re javította a hátuszás világrekordját.

Két magyar játékos Páris csapatában. Párisból jelentik: Most állították össze Páris válogatott csapatát, amely december 4-én Budapest legénységével játszik a francia fővárosban. Az összeállítás érdekessége, hogy a csapatban két magyar játékos is helyet kapott: Hiden — Tarris, Lorrentz — Zabalo, Zsifkovits, Gualoni — Moulet, Simonyi, Zatelli, Fructuoso, Máthé.

Magdeburg—Budapest 12:4. A magyar ökölvívókat lepontozták Magdeburgban.

Dánia—Svédország 10:6. A dán ökölvívók Kopenhágában vívták ki a győzelmet.

Pop (Vivóklub) nyerte a Herczeg-kupa első fordulóját. A Haggibbor rendezésében vasárnap bonyolították le a törvívók részére kiírt Herczeg-kupa első fordulóját. Az első-séget holtverseny után Pop Vivóklub szerezte meg 5 győzelemmel. 2. Erős Haggibbor 5 győz., 3. Guráth KAC 4 győz., 4. Róbert Haggibbor 3 győz., 5. Horváth KAC 2 győzelem.

Bay Girolamo ismert vívótanár megkezdte vívór és svéd torna-oktatását egy gyermekek, mint felnőttek és hölgyek részére is. Órák: kedd csütörtök és szombati napokon délután fél 5 órától este 9 óráig. Külön gyermekcsoporth. Str Nic. Iorga 3.

(PLOESTI.) Praha—AS Constanta 5:3 (4:0).
(BRAILA.) Franco Română—Unirea Tri. color 2:0 (1:0).

Kerületi bajnokság:

A Corvinus nem tudott győzni az Akadémisták ellen!

Gazdasági Akadémia—Corvinus 1:1 (1:1). II. oszt. bajnoki. Bíró: Constantinescu. Góllövők: Wieser, illetve: Hajós.

KAC—Universitatea 2:2 (2:1). Ifj. bajnoki, bíró: Muresan. Góllövők: Baga és Székely, illetve: Dubău és Dobzanszky. Echo—KMSC 5:0 (3:0). Ifj. bajnoki, bíró: Stan. Góllövők: Kádár 2, Gedelean, Berindean és Smilovits.

Victoria B—UEC 2:2 (1:1). Barátságos, bíró: Ciosa. Gólok: Crutiu és Kozma, illetve: Dumitrescu és Kiss.

Szolnoki MÁV—Budafok 2:1 (1:1)

Szürketaxi—Phöbus 3:3 (2:1).

Elektromos—Salgótarján 4:0 (1:0)

Zugló—Nemzeti 1:1 (0:0).

Ferencváros az élen!

1. Ferencváros	11	10	—	1	44:17	20
2. Hungária	12	9	2	1	31:16	20
3. Újpest	12	9	1	2	47:15	19
4. Kispest	11	6	2	3	25:19	14
5. Nemzeti	11	4	5	2	27:17	13
6. Szolnoki MÁV	11	6	1	4	21:21	13
7. Phöbus	12	4	4	4	21:22	12
8. Szeged	12	3	5	4	19:18	11
9. Budafok	12	4	3	5	14:19	11
10. Szürketaxi	12	4	2	6	37:32	10
11. Elektromos	12	3	2	7	19:28	8
12. Bocskai	12	2	2	8	19:31	6
13. Zugló	12	1	3	8	15:39	5
14. Salgótarján	12	1	—	11	15:60	2

Jársaság

O A róm. kath. Női Misszió legközelebbi teadélutánját november 22-én, kedden délután 5 órakor lesz Str. G. Duca 7. szám alatt, az egyesület helyiségében. Előadást tart a népzenei Domokos Pál Péter. A rendkívül érdekesnek ígérkező előadásra nemcsak a tagokat, hanem a n. b. közönséget is szívesen látja a rendezőség.

() A Dávid Ferenc Egyet folyó hó 21-én hétfőn délután 6 órakor az unitárius püspökség kollégiumi dísztermében felolvasó ülést tart, melyen dr. Varga Béla unitárius püspök fog felolvasást tartani „A kereszténység megvalósításának egyik módszere címen. A vallásos tárgy felolvasást ima előzi meg és egyházi ének zárja be. Az érdekesnek ígérkező felolvasásra ezúton hívja meg az érdeklődő közönséget az egyet elnöksége.

Rádió

KEDD, november 22.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, rádió-hírek, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsadó. 7.45: Reggeli műsor befejezése. 12: Déli hangverseny. 13: Időjelzés, időjárásjelentés, kulturális és sporthírek, vizállásjelentés. 13.10: Hangverseny. 14.10: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hangverseny folytatása. 15.10: Hírek. 18.02: Technikai előadás. — 18.17: Zenekar. 19: Előadás. 19.15: Lemezek. 19.55: Előadás. 20.10: Hangverseny. 20.50: Előadás. 21.05: Szimfónikus hangverseny. 22: Sporthírek. 23: Hírek. 23.15: Tandin zenekara.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, étrend. 11. Hírek 11.20: Felolvasások. — 13.05: Ének zongorakísérettel. 13.30: Hírek. 14: Hanglemezek. 15.35: Hírek. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Hírek. 18: Zenekar. 19: Előadás. 19.30: Hanglemezek. 20: Hírek. 20.25: Gitárest. 21: Magyar költők versei. 21.35: Ének cigányzene kísérettel. 22.35: Hírek. 23: Hegedű és zongora. 23.45: Szalonzene. 24: Hírek angol és francia nyelven. 1.05: Hírek.

Budapest II. 21: Beethoven-lemezek. 23: Hírek.

Bécs. 18.10: Szórakoztató zene. 19.25: Hangverseny. 20.10: Operettzene.

Varsó. 18.30: Könnyű zene. 20: Operettzene. 21: Hangverseny. 23.15: Dalok.

— Állandó művész kiállítás. Tájé. kép, portré, hangulatos virágcsendélet. ajándéknak nagyon alkalmas. Nagy választék. Megtekinthető vételkényszer nélkül Cal. Regele Ferdinand 71 szám. Nyitva minden szerdán és pénteken egész nap.

Színház

Hétfő 9: Gioconda de Vito, a híres olasz hegedűművész egyetemes hangversenye. (Műsor: 1. Corelli (Leonard): Polka, 2. Bach: Preludio e fuga (dalla I. spnata in sol-minor per violino solo) 3. Viotti (Joachim): Concerto No. 22. in la-minor. Moderato-Adagio-Agitato assal) 4. Paganini: Due capricci. A zongorakíséretet Zsuzsman Rezső igazgató látja el. Mérsékelt emelt helyekkel.)

Kedd fél 9: Candida (G. B. Shaw világhírű színdarabja, a világirodalmi ciklus keretében. Rendező: Kádár Imre. Főszereplők: Erényi Böske, Mária Éva, Mészáros Béla, Tóth Elek, Bodó György, Lantos Béla. Premier bérlet 9. szám.)

Szerda fél 9: Candia (Rendes bérlet 9. sz. Irodalmi bérlet 7. sz.) Csütörtök 9: A Goldmark zenegyesület hangversenye. Műsor: 1. Weber: Oberon-nyitány, 2. George Pavel: Bánsági rapszódia, 3. Mendelssohn: G-moll zongoraverseny. (Fischer Vilmos) 4. Beethoven III. szimfóniája (Eroica) Vezényel: George Pavel.

Péntek fél 9: Duo. (Harmadik sz.) Szombat d. u. 5: Julia. (Ifjúsági előadás, olcsó helyekkel.)

Este 9: Légy enyém, mint régen. (18-ad. sz.)

Vasárnap d. u. 3: Hatodik emelet (A nagy sikerű vígjáték első olcsó helyezés előadása.)

d. u. 6: Légy enyém, mint régen. (19-ad. sz.)

Este 9: Légy enyém, mint régen. (20-ad. sz.)

Hétfő fél 9: Sikátor. (Marton Lili vígjátékja. Eredeti bemutató a szerző jelenlétében. Fősz.: Benes Ilona, Erényi Böske, Fényes Alice, Czopán Flóri, Miklóssy Margit, Pál Madga, Mária Éva, Rajnai Elly, Radó Éva, Csóka József, Lantos Béla, Nagy István, Tompa Sándor. Rendező: Szabados Árpád. Premier bérlet 10. sz.)

Kedd fél 9: Sikátor. (Rendes bérlet 10. Irodalmi bérlet 8. sz.)

Mozi

CAPITOL MOZGÓ: Premier: Pépé le Moco. Az algiri bűnös éjszakák kalandja. Fősz.: Jean Gabin és Gabriel Gabrio.

EDISON MOZGÓ: I. Asszonyok öröme és bánata. Schneider Magda és Ivan Petrovics csodafilme. II. Stan és Bran legújabb filmje. III-IV. Híradó, Mikl. Maus. Jön: Romeo és Julia — Fehér ördög.

MUNKÁS MOZGÓ: I. A visszaélés. Társadalmi dráma, fősz. Danielle Darieux és Charles Vanel. II. Botrány a jövőben. Fősz.: Dick Powel és Joan Blondell. III. Híradó.

ROYAL MOZGÓ: „A máltai ház”. Fősz.: Vivian Romance, Louis Jouvet és Pierre Renoir. Felhívjuk a közönség figyelmét arra, hogy a film témája miatt nem való kiskorúaknak. Előtte Metro és Fox híradó. Keddtől: „Szívek csalogánya” Deana Durbinnal.

SELECT MOZGÓ: Marco Polo kalandja. Eredeti mese, festőien szép felvételekkel. Fősz.: Gary Cooper, Sigrid Guire.

URANIA MOZGÓ: Emberek bilincsekben. Izgalmas kalandfilm. Fősz.: Dick Foran. Műsoron kívül hangos sportképek.

„Bizonyára örömet okoz Önnek is”

írja többek között Johannes Bippus I. Borodino (Offic. Cleastitza Jud. Cetatea Albă) majd így folytatja:

„...községünkben a Gastro D. gyógyszer már a gyomorbeteg egész tömegétől lett kipróbálva és olyan csodálatosan hatott, úgy gyomorégések, görcsök és szinte gyógyíthatatlannak tartott emésztési zavarok eseteiben, olyannyira, hogy napról-napra nő községünkben a bizalom ezen kiváló gyógyszerrel szemben. Bizonyára Önöknek is örömet okoz ilyen híreket hallani. Kérem szíveskedjenek címre postafordultával 2 üveg Gastro D.-t utánvéttel küldeni, hogy kúrát folytathassam.”

Hasonló hála és köszönőlevelek tömegesen bizonyítják, hogy a Gastro D. gyógyszer ma már a gyomorbeteg közönségé vált.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és dorgériákban, vagy megrendelhető 135 lej utánvét mellett Császár E. Gyógyszertárban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Hatvan vádlott, nyolcvanmillió lej kártérítés

Az utóbbi évek legnagyobb bűnpöre zajlik a fuvardíj-visszatérítés kérdése körül. A kereskedelmi és iparvállalatok egész tömege akarja felelőssé tenni az állam vasút — Huszonket vádlott nevalóírásának meghamisításával védekezik Erdélyiek és bánátiak a vádlottak padján

(BUCURESTI.) Az a per, amely most zajlik a bukaresti ítélőtábla előtt, tulajdonképpen hat évvel ezelőtt kezdődött.

Az államvasutak vezérigazgatóságánál valaki gyanút fogott, hogy a kiutalt fuvardíj-visszatérítések sokkal nagyobb összegre ruának, mint az azt megelőző években. Megindult a házi vizsgálat, ismét átnézték és átszámították azokat a fuvarleveleket, melyek alapján utólagos díjvisszatérítéseket eszközöltek. A megállapítás, amire jutottak, valóban meglepő volt: nemcsak azoknál a fuvarleveleknél igényeltek és fizettek vissza díjkülönbözetet, ahol a vasút tényleg többet számított, hanem olyan esetekben is kiutaltak és felvették ily megtérítéseket, amikor a fuvardíj kiszámítása a teherárudiszabás legpontosabb betartásával történt.

A vizsgálat mindjárt a kezdetén abból a feltevésből indult ki, hogy a visszaéléseket csak egyes vasuti tisztviselőkkel összejártsza követhették el. Ezt a feltevést mindenben igazolta a nyomozás, amely több magasrangú

AZ ELSŐFOKU ÍTELET

A továbbiakra nézve már a perben elhangzott elsőfoku ítélet ad felvilágosítást. Eszerint az összegyűjtött fuvarleveleket az esetleges túlfizetések megállapítása végett benyújtották a vasuti vezérigazgatósághoz. Itt a fuvarlevelek néhány olyan tisztviselő kezeibe kerültek, akiknek előzetes megállapodásuk volt a fuvarleveleket összevásárló egyénekkel. Ezek a megtévedt vasuti tisztviselők ott is találtak túlfizetést, ahol nem lett volna szabad. Az eképpen csalárd módon megállapított és kiutalt fuvardíj-visszatérítéseken aztán testvériesen megosztzkodnak.

A vasuti vezérigazgatóság feljelentésére megindult a nagy bűnper az ilfovi törvényszék előtt, amely az ügyesség által emelt vádat igazolva látta és hatvan vádlottat ítélte el rövidebb-hosszabb börtönbüntetésre és egyben a vasút által elszenvedett károk megtérítésére — nyolcvanmillió lej összegben.

A vádlottak, akik sorában sokan vannak erdélyiek, közöttük kolozsvá-

fuvarleveleket a jövőben díjvisszatérítés végett felülvizsgálásra elfogadja. Az így kiközösített cégek között sok erdélyi és bánáti iparvállalat is szerepel.

Ujabb hírek szerint az államvasutak igazgatósága ezen a megkezdett csapáson tovább akar haladni és azt a kérdést tanulmányozza, hogy mennyiben tartoznak neki kártérítéssel azok a vállalatok, amelyeknek a fuvarlevelei alapján mások jogtalan visszatérítéseket vettek fel. Az államvasutak erre nézve az a felfogása, hogy ezek a vállalatok a fuvarlevelek eladása után olyan haszonhoz jutottak, amely annál kevésbé illeti meg őket, mivel a fuvarlevelek megvételének tulajdonképpeni célja a vasut megkárosítása volt.

Annyit mindenesetre tényként kell leszögeznünk, hogy a fuvardíjvisszatérítések egy igen tekintélyes hányada jogos és igazságos volt, mivel az esetek egy részében ténylegesen és be igazoltan többet szedett a vasut a kelletténél. Valószínű tehát, hogy a CFR által bejelentett nyolcvanmillió lejes kárösszeg később csökkenni fog. Másrészt kérdéses, hogy a bíróságok mennyiben állapítanak meg a fuvarleveleket eladó vállalatok felelősségét, amikor ezek csak egy esetleges követelésüket ruházták át a vevőkre anélkül, hogy a visszatérítési eljárásnál a legcsekélyebb részük is lett volna.

Ez a bűnper tehát, amelynél bonyolultabbat és szétágazóbbat az utóbbi évek nem termelt ki, még messze van a befejezéstől.

DR. RÖSZLER VIKTOR.

Hatóságilag engedélyezett

végkiárusítás!

SIPOS JENŐ

CLUJ, CAL. REGELE FERDINAND 8.

Árusítás: csak 9-12 és 4-6-ig Hihetetlenül olcsó árak!!

Az üzlethelyiség kiadó! ♦ A berendezés eladó!

vasuti tisztviselőt, közöttük a CFR személyzeti osztályának vezetőjét, is a vádlottak padjára ültette.

A VIZSGÁLAT EREDMÉNYEI

Az egész országra kiterjedt vizsgálat egyébként a következőket állapította meg:

Azokat a vállalatokat, amelyek nagyobb teheráruforgalmat bonyolítottak le — főképp a gyárak — különböző fuvarlevél-felülvizsgáló irodák megbízottjai keresték fel, akik a fuvarlevelek megvételére tettek ajánlatot a vállalatoknak. Ebben az üzletágban senki sem találhatott követni valót, hiszen jól tudták, hogy az áruszállítványok fuvardíjának kiszámításánál a vasuti tisztviselők gyakran tévednek. Az ily módon tévedésből beszedett fuvardíjterületet a vasut utólagosan visszatéríti, ha ezt szabályosan kéri. Mivel ez a kiigénylési eljárás hosszabb időt vesz igénybe, a vállalatok készséggel hozzájárultak ahhoz a megoldáshoz, hogy fuvarleveleiket készpénzárán eladják, illetve visszatérítési jogukat a fuvarleveleket megvásárló cégre, vagy egyénre átruházzák. Az a kockázat, hogy a megvásárolt fuvarlevelek után lesz-e visszatérítés, vagy sem, egyedül a vevőt illette.

Ez az üzletág, amely „refakcia” néven ismeretes, 1930—31-ben igen fellendült. Országszerte, nemcsak a fővárosban, hanem Erdélyben és Bánátban is fuvarlevél-felülvizsgáló vállalatok, irodák alakultak, amelyek újonnokei minden számtalékos iparvállalatot felkerestek és a fuvarleveleket megvásárolták.

riak is, a súlyos ítélet ellen a táblához felebbezték, amely előtt most pergett le ismét a hatalmas bűnügy minden mozzanata.

A MÁSODIK FÓRUM ELŐTT

A vádlottak egyrésze újabb tanúk kihallgatásával próbálta ártatlanságát igazolni, vagy legalább is bűnösségének mérvét csökkenteni. A tanúkihallgatásra vonatkozó kérést azonban a tábla kategórikusan elutasította.

Másik huszonkét vádlott azzal védekezett, hogy a fuvarleveleken szereplő aláírásaik hamisak és így nem ők voltak azok, akik az illetéktelenül kiutalt díjkülönbözeteket, visszatérítéseket felvették. Ennek a bizonyítási eljárásnak a tábla helyet is adott és rövidesen írásszakértők fogják megállapítani, hogy a vitatott aláírások eredetiek-e, vagy pedig jóhiszemű, gyanútlan emberek törbeccsalásáról van-e szó?

A BÜNPER EGY MELLÉKHAJTÁSA

A bűnpernek van azonban egy mellékhatása, amely minden olyan vállalatot közelről érint, amelyek fuvarleveleiket a perbe fogott egyéneknek eladták. Azt ugyan az államvasutak igazgatósága sem állítja, hogy ezek a vállalatok rosszhiszeműen jártak volna el, vagy tudomásuk lett volna arról a szándékról, amellyel a fuvarleveleket tőlük összevásárolták. A CFR azonban ezeket a vállalatokat is felelőssé akarja tenni bizonyos mértékben, az általa elszenvedett károkért. Az államvasutak vezérigazgatósága ebben a felfogásban már számos vállalatot kizárt azoknak a cégeknek a sorából, amelyek

Száznegyvenen jelentkeztek három megürrült állásra

(IASI.) A Lumea Romaneasca érdekes esetet ír meg. Iasi város polgármesteri hivatala pályázatot hirdetett három megürrült tisztviselői állásra. Az állásokra összesen 140-en jelentkeztek. A kiküldött bizottság a kérvények felülvizsgálása után megállapította, hogy a jelentkezők közül 82 az előírtak szerinti követelményeknek mindenben megfelelt. Ezek között számos ügyvéd, felsőkereskedelmi akadémiát végzett fiatal ember és a legjobb képesítésekkel rendelkező egyén szerepelt. A városi tanács tehát igen nehéz kérdés elé került akkor, amikor a kérdést véglegesen meg akarja oldani. Valószínűleg versenyvizsgát fognak rendezni és a három megürrült állást így fogják majd betölteni.

Csehszlovákia 50 új helységet alapít

(PRÁGA.) Batának, az ismert nevű csehszlovák nagyparasnak a lapja írja, hogy miután Csehszlovákia elvesztett területeiről számos menekültet az ország belsejébe, felmerült annak a szüksége, hogy új városokat és községeket alapítsanak, mert a menekültek beözönlése révén a városok és falvak lakossága sok helyen 50—100 százalékkal növekedett. Felmerült továbbá új utak és vasutvonalak építésének szüksége is. Baták kezdeményezésére most 50 új város és falu létesítését tervezik és az építési munkálatoknál igénybe akarják venni az ugynevezett nemzeti munkatáborok tagjainak munkálkodását. Bata akcióját, hír szerint, más nagy gazdasági érdekeltségek is magukéva akarják tenni.

— Hitler újabb szigorú rendelete.

Hitler vezér és kancellár újabb rendeletet írt alá, amelynek értelmében a volt osztrák-magyar hadseregben, valamint a birodalmi véderőben szolgálatot teljesített zsidóknak tilos bármiféle katonai egyenruhát viselniük.

Apróhirdetések

ARANYFOGAKAT, ékszereket, briliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Regele Ferdinand 114. (V T 1580)

A legszebben és
legolcsóbban

készít
szőrmebundákat

Veszprémi Sándor

szücsüzlete, Cluj, Reg. Maria 10.
Mindennemű szőrme-alakítást jutányosan eszközölünk.

ADÁS-VÉTEL

ARANY fogakat, gyémánt és briliáns tárgyakat (akár tört állapotban) állandóan veszünk. Casa Orologelor, CLUJ, P. M. Viteazul 11. (T1575)

TALPAT, BÖRT jó szakember csak **HOLLANDUSNÁL** vesz. Cal. Reg. Ferdinand 65. (VT1349)

SZÖNYEGEK, SELYEMHARISNYÁK félárban csak F. David ucca 10. alatt kaphatók. (N 714)

ELADÓ egy keveset használt fehér hálószoza. Str. Frumoasa 22., az Alverna felé. (3164)

FÜSZERÜZLET berendezés, pergelógép motorral, kávédaráló, Berkel mérleg eladó. Glaser, Cal. Decebal 4. Ugyanott egy jó taligát vennék. (3177)

CUKRÁSZDA megyeszékhelyen nagy vevőkörrel, betegség miatt azonnal eladó. Felvilágosítást ad Ionel Luck Déva. (V T 1595)

MENYASSZONYI és névnap ajándékokat legolcsóbban mégis csak **Kerekes** porcelláncsarnokában vásárolhat. (T 1582)

SZÉP napos ház hely a Grigorescu negyedben eladó. Cim a kiadóban. (3230)

TOILETTE szappanhulladék kilógramonként 60 lejért, 2 kg. szinmoszószappan 55 lejért kapható Heinrich lerakat, Str. Memorandului 4. (T 1577)

MEGSZABADULHAT ruhájára ráhulló kellemetlen fejkorpától. Használja rendszeresen a Petrol-Heinrich szappant. (T 1578)

TOPOLYAHÁLO, mindenféle butorok olcsón eladók. Cal. Decebal 3. Veszék használt butort. (6481)

MÉLY gyermekkosci (sötétkék) eladó. Str. Crisam 3. (3277)

EGY gyermekvaságy matraccal eladó. Str. Sincal 15. (3309)

JÓKARBAN levő mély gyermekkosci eladó. Str. Tebei 16. (N836)

NUTRIETTE leányka bunda eladó. Megtekinthető megbízottnál: Weisz szőrmeüzlet, Cal. Regele Ferdinand 12. (3292)

KÜLÖNFÉLE BUTOROK fekete faragott antik könyvszekrény, csiszolt üvegekkel, börgarnitúra (diván két fotellel), 95x130 cm. nagyságú aranyozott blond képráma stb. eladók. Megtekinthető 9-15 óra között. Hirsch, Cal. Marechal Foch 25. emelet. (N 842)

KERESEK megvételre jömeneteli férfi és hölgy fodrászüzletet Clujon. Cim a kiadóban. (VT1604)

PERZSASZÖNYEGEK minden méretben, garantált színekben, convenalis árban, valamint eredeti perzsaszőnyegeket csakis J. Garabet cégnél kaphatók. Cluj, Str. I. G. Duca 3. (3293)

DUPLA kerekű Ford tehérgépkocsi olcsón eladó. Cal. Reg. Carol 20. (3371)

EGY topolyaháló eladó. Str. Dumbrava Rosie 20. Irisz-telep. (T1612)

DÁNIEL kályha eladó. Str. I. Măcelar 9. (3376)

JÓKARBAN levő mély gyermekkosci eladó. P. Gh. Sion 4. II. em. (N852)

STINGL rövid keresztűs zongora és pianó, ebédli és uriszoba butor, Biedermayer szalon, vitrin, valódi keleti perzsaszőnyegek sürgősen, olcsón eladók. Sternberg régiségkereskedésben, Reg. Maria 29. (N853)

FÜSZERÜZLET berendezés, nagyon szép sürgősen eladó. P. Gh. Sion 2. fűszerüzlet. (N856)

ELADÓ egy fél parcella bekerítve, ára 32 ezer lej. Értekezni: Str. Banatului 61. (3338)

EGY fél keményfa háló és egy szekrény eladó. Str. Salcilor 16. (3360)

SELYEMHARISNYÁKAT, szőnyegeket félárban csak F. David 10. alatt kaphat. (N881)

FIGYELEM. Enyedi gyümölcsfákat álmilag engedélyezett, ciánózott, ólomzárolt prima minőségben csak nálam szerezhető be. Grieger, Cal. Reg. Carol II. 39. (3434)

BUNDA, rövid télikabát, muff, apró üvegek eladók. Str. Calvin 12. (3435)

ELADÓ ház, 2x2 szoba, konyha, 1 szoba 10-12 százalék jövedelme. Cim a kiadóban. (3436)

ELADÓ excender prés, kompresszor 16.5-es villanymotor, abrichter, rofuvó. Str. Negru Vodă 1. (T1616)

KERESEK megvételre pianinót, vagy rövid zongorát. Opera pénztár. (3429)

DÁNIEL cserépkályhát használtat megvételre keresek. Cal. Traian 61. Fatelep. Telefon: 37-13. (3413)

ELADÓ ház, vagy elcserelném kisebb, nagy biedermaier szalon, facillár, kombinált nagy ruhaszekrény, ágyak, ebédli berendezés. Str. Cicio Pop 37. (3419)

ESZTERGAPAD 3200 kgr. súlyu, 2000 mm. csucstávolságú, prizmasz oszlopos fűrészegeszítő készülék eladó. Érdeklődők címüket a kiadóba „Esztergapad” jelíggel. (3417)

EGY nagy Singer varrógép és egy jókarban levő bicikli eladó. Str. Livezii 49. (3412)

SELYEM és posztófűgönyök, dekorációk is nagyon alkalmas eladó. György. Str. Basarabia 1. III. 7. (3440)

ELADÓ új ház, két komfortos lakással Traian uton, ára 480.000 több kisebb nagyobb bérházak. Ért.: Cal. Traian 11. Szabónál d. u. 2-4-ig. (3444)

ELADÓ egy finom, új mikádó végig szőrmevel bélelt, meg egy új felöltő. Cal. Decebal 18. ajtó 4. (3446)

50 drb. különböző nagyságú párhuzamos és kovacsolt satuk eladók. Str. Trecătoare 13. (3448)

ELADÓ 3 szobás telek sürgősen 45 ezer lejért havi jövedelem 1000 lej. Str. Strâmă 13. Kétvízközt. (3449)

UJ heverő eladó. C. M. Foch 109. (3450)

SÜRGŐSEN eladó új autótáxi engedéllyel Alkalmi vétel. Ért.: „Mediana” ügynökké, P. Unirii 11. Telefon: 10-30. (3454)

ELADÓ azonnal 45 holdas prima birtok Nagyiküllő megyében, házsal és gazdasági épületekkel, vagy anélkül, Megbizva „Mediana” Cluj, P. Unirii 11. (T1618)

IKERGYEREKÁGY töltött matraccokkal, nagy gramofonszerkezet ládával, gyermekjátékszerekkel négy személyes fiókokkal, kétszemélyes gyermekhajtány, stb. sürgősen eladók. Str. Saguna 10. (T1619)

ALLAST KERES

ABSZOLVENS német, franciából órákat vagy középiskolai tanulók előkészítését vállalja. Str. Bucovina 19. (3286)

Német kisasszony uriember házvezetését vállalja. Str. Praporgescu 8. (3415)

SZERENYIGÉNYŰ, óvadékképes főpincér állást keres. Vidékre is megy. Cim a kiadóban. (V3414)

GÉPHIMZEST vállalkoz. Capitol mozi udvarán, III. em. 13. (3238)

ALLÁST KAPJAT

BEJÁRÓ egész napi munkára felvétetik. Restaurant Pop Ana, Abatele Zavoral 2. Victoria szálloda mellett. (T1615)

KERTÉSZ keresetik konyhakerthez és gyümölcsöshöz. Ajánlatok fizetési igényekkel és bizonyítvány másolatokkal adandók be. Saját költségükön személyesen jelentkezők előnyben. Glück Fülöp, Alba-Iulia. (V T 1608)

PARASZT textilszakmához tökéletesen értő segéd felvétetik. Réger Fülöp Cluj. (3337)

TISZTVISELŐNÖT keresünk rögtön belépésre. Pontos és részletes személyi adatokkal fizetési igényekkel sajátkezűleg írt ajánlatokat Fabrica de Basmale Schul, Cluj, Str. Salcâm 27. címre kérünk. (3347)

KERESÜNK vasöntődnék részére ügyes formálókat. Ajánlatokat eddigi működés és igények megjelölésével: Prima Fabrică de Hârtie din Ardeal S. A. Prundul-Bărgăului, Jud. Năsăud címre. (VT1620)

BEJÁRÓNÖT délelőttre felveszek. Érd.: 12-4-ig. Str. Ciura 2. bejárat Saguna utcából. (N874)

BEJÁRÓNÖ felvétetik. Str. Iorga 5. Cukrászda. (N876)

FIATAL, ügyes szabósegédet állandó munkára felveszek. Simon, Str. Matia 5. (Óvár.) (N878)

FÜRESZTELEPRE munkaszerető mindenesnöt felveszek. Weisz, Sion 4. (N880)

KIFUTÓLEÁNT felvesz azonnalra „Speranța” kalapüzlet, Str. Matia 2. (N783)

MAGANYOS nő reggeli takarításért és mosásért lakást kaphat. Cim a kiadóban. (3438)

KÖZÉPISKOLÁT végzett gyakornok leányt felvesz koszt és fizetéssel virágüzlet. Str. Reg. Maria 4. (3431)

KASZIRNÓ cukrászdába, perfekt román, magyar, aki már jártas a szakmánál előnyben. Jelenkezni 11-1-ig. Cim a kiadóban. (3430)

Gioconda de Vito hangversenye

Kivételes művészi élményben lesz része azoknak, akik meghallgatják Gioconda de Vito nov. 21-i, hétfői hangversenyét a Magyar Színházban. Ez a fiatal olasz hegedűművész már is európaszerte híres és művészi pályáján beláthatatlan lehetőségek előtt áll még. Csodálatos művészi átérzéssel, tökéletes technikával és a zseni ihletével hegedül. Róma, Páris, Bécs s a többi nagy európai város közönségét valóságos lázba hozta Gioconda de Vito, akiről Raoul Angles a Le Jour híres zene-

kritikusa így ír: „Ez a gyermekarcu, de gondolkodó kifejező fiatal leány mély és fekete szemében és sötét hajával — tünemény. Hegedűjéből menynei hangokat csal ki, s a stílus nagyszerűségével a görög lírára emlékeztető klasszikus tisztasággal ad elő.”

Gioconda de Vito egyetlen kolozsvári hangversenyét igen mérsékelt emelt helyárakkal tartjuk meg. A nagyhirű, fiatal hegedűművésznőt Zsizsmann Rezső kíséri zongorán.

—o—

Shaw Candidája Kolozsváron

A színházi év nagy eseménye lesz Shaw világhírű Candidájának előadása. Korunk legnagyobb írója misztériumnak nevezi ezt a darabot, amelyet Londonban egy év óta minden este táb-lás házak előtt játszanak. A misztérium név azonban nem fed teljesen a csodálatos színjáték jellegét. Candidának, a puritán angol lelkész feleségének problémáját a mai való életből ragadta meg az író s ez a probléma mindenkihez közelálló, emberi és egyszerű. S amikor az érdekes mese iramával sodródó szereplők a megoldáshoz

érnek, a néző rádöbben, hogy micsoda finom és furcsa érzéseket rejt magában az emberi lélek. Ezek a leleplezett, de mégis élő és sokszor fájdalmas gyarlóságok és indulatok adják meg a darab misztérium-jellegét.

A kivételes művészi feladathoz mért hatalmas ambícióval készült az együttes a Candida előadására, amelyet Kádár Imre rendez. Főszereplők: Erényi Böske, Mária Éva, Mészáros Béla, Tóth Elek, Lantos Béla és Bodó György

—o—

Csütörtök este lesz a Goldmark-társaság nagy szimfonikus hangversenye

Városunk zenei életében egyre előkelőbb helyet foglal el a Goldmark-társaság, amelynek eddigi szimfonikus hangversenyei mindig telt ház előtt s a legnagyobb siker jegyében folytak le. A komoly zenei kultúra jegyében fog lefolyni a társaság legközelebbi estje is, amelyet csütörtökön este tartanak meg színházunkban.

A hangverseny műsorán a zeneirodalom legkiválóbb alkotásai kínálnak igazán művelőzetet. George Pavel vezényel se külön jelentőséget ad az estnek, amelyen Fischer Vilmos, a társaság kitűnő karnagya, mint zongoraművész is bemutatkozik végre.

A hangverseny jegyeit a színházi pénztár árusítja.

BEJÁRÓ szobaleányt dec. 1-re felveszek. Str. Rudeanu 3. földszint. (3439)

ROMÁNUL tudó kiszolgáló kisasszonyt cukrászdába felveszünk. P. Stefan cel Mare 2. (3451)

KÜLÖNFÉLEK

FRANCIA nyelvet elsajátíthatja 6 hónap alatt direkt módszerrel tanító, 10 évig Párisban élt pedagógus. Cim a kiadóban. (3276)

NAGY hasznát ígérő üzlethez társ keresetkötő 200 ezer lej, pénz biztosítva. Cimeket „Havi 10 ezer” jelíggel kérek. (3233)

TÁRSAT keresek megfelelő tőkével szennázációs téli szabadalmazott találmány gyártásához. Ajánlatokat „Tél” jelíggel a kiadóba. (N861)

HARISNYASZEMFELSZEDÉST olcsón vállalkoz. F. David-ucca 10. udvarban, harisnyáüzletben. (N879)

KERESEK 2500 lej kölcsönt, kamat fejében kosztot adok. Szolid nő teljes ellátást is kaphat. Cim a Novában, Str. Memorandului 16. (N786)

150 ezer lej keresek első helyen betáblázásra. Cim a kiadóban. (3437)

80-100.000 lej tőkével betársulnék egész séges kisebb vállalathoz, vagy üzlethez. Annak vezetésében aktív részt vennék. Szükség esetén utaznék is. Cimeket „Kömoly” jelíggel. (3411)

SZÉPEN rendezhozzuk legújabb módszerrel teljesen elhanyagolt arcbőrt. „Universo” kozmetikai szalon, P. Unirii 13. (3447)

KINEK van 10 ezer leje kölcsön adni, biztos fedezet, jó kamat mellett. Cim a kiadóban. (3452)

KIADÓ LAKÁS

KÜLÖNBEJÁRATU, csinosan butorozott nagyszoba, főzőkemenccel 2 személynek azonnalra is kiadó. Str. Cernauti 21. (3433)

KIADÓ 3 szoba, komforttal, teljesen ujan festve. N. Iorga 21. (T1589)

INCHIRIEZ pe 1. Dec. cameră, bucătărie, speis. Str. Ep. Ivan 5. (3329)

KIADÓ 1 szoba, konyha, speisz. Str. Rosetti 16. (3383)

KÖZPONTBAN különbejáratu butorozott szoba központi fűtéssel, fürdőszoba használatra december 1-re kiadó. Decor szalon, Str. Neculcea 2-a. (3389)

KIADÓ üzlethelyiség fodrásznak, szabónak, vagy ehhez hasonlóknak. Ugyanitt 1 szoba is kiadó, valamint megvételre keresünk egy üzleti kávédarálót. Str. Fântânele 43. (T1610)

KIS szoba, konyha földszinti lakásnak vagy műhelynek kiadó. Str. Memorandului 11. (869)

BUTOROZOTT szoba, fürdőszobával kiadó Str. Mico 27. Ugyanott könyvszekrény eladó. (N875)

KÜLÖNBEJÁRATU, butorozott szoba, fürdőszobával kiadó. Str. Duca 3. félem 4. (N877)

CSINOSAN butorozott szoba, fürdőszoba használatra azonnalra kiadó. Str. Masaryk 21-a. (3421)

KIADÓ egy szoba, konyha. Str. Aron 39-41. (3420)

KIADÓ elegánsan butorozott apartament. Cal. Reg. Ferdinand 72. (3442)

KIS butorozott szoba folyóvízzel, tisztviselőnek kiadó. Str. Mico 21. (3445)

KIADÓK garagenak is alkalmas betonozott raktárak. Cal. Reg. Ferdinand 72. (3443)

KIADÓ, vagy eladó 700 négyzetméteres telken 1 szoba, konyha, speisz. Str. Rovine 12. Ért.: Str. Horea 27. (3453)

EGY üres szoba központban kiadó magányos nőnek. Cim: Str. Reg. Maria 12. bórüzlet (N884)

LAKÁST KERES

KERESEK egy istállót kis lakással Cim: Str. Reg. Maria 12. bórüzlet. (N782)

KERESEK, esetleg teljes ellátással urizsidócsaládnál szép butorozott szobát a központban, egyetemhez közel. Cimet kérem. Str. Reg. Maria 24. fűszerüzletben. (N785)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szobát keresek a belvárosban. Cimeket „600-700 lejig” jelíggel a kiadóba. (3455)

ELEGÁNSAN butorozott, különbejáratu szobát, fürdőszoba használatra keresek. Lehetőleg Str. A. Muresan negyedben. Cimeket a kiadóba „Állandó” jelíggel. (3425)

DERMATA közelében szoba, konyha, speisz, kertes lakást külön telken keresek. Ajánlatot „Dermata” jelíggel a kiadóba kérek. (3456)

—o—

Hirek

NAPTÁR. 1938. November 22, Kedd.
Róm. kat.: Cecílie. Prot.: Cécilie.
Ort.: Sf. Ap. Filimon. Izr.: 28 Ches-
van.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

ESŐ UTÁN KÜPÜNYEG

— Nos, hogy vagy, János?
— Mióta megnősültem, azóta tudom
csak, mi az igazi boldogság!
— Gratulálok, öregem. Hát boldog
vagy?
— Tévedsz, az igazi boldogság a le-
gényélet, barátom...

SEGITSÉGI!

Nagy: Egész éjjel nem aludtam, ha-
nem a holnap esedékes váltomra gon-
doltam.

Kiss: Miért nem szólt nekem?

— Oh, talán Ön segíthetne rajtam?
— Hogyne! Kitűnő altató-porom van.

— Ügyeletes gyógyszerárak. No-
vember 19-én, szombaton reggeltől no-
vember 26-ig, szombaton reggelig a kö-
vetkező gyógyszerárak teljesítenek éj-
jeli szolgálatot: Fortuna, Unirii-tér;
Hygea, Mihai Viteazul tér; Victoria, Re-
gele Ferdinand-ut, Sotropa Emil, Stefan
cel Mare-tér.

— Időjárásjelentés. A bucarestii idő-
járóskutató intézet jelentése: Jelentő-
sebb lehűlés, szél, reggeli köd.

— JÓ ÉS OLCÓ BÖRT ÉS TALPAT
Közak börtönben kaphat Cluj, Piața
Mihai Viteazul 15.

— Gyilkosság a nyílt utcán. Bucu-
restből jelentik: Gh. Mocanu, másné-
ven Gogu Amurgului 6 szám alatt la-
kó borbély barátjának társaságában
hazafelé igyekezett, amikor a kisse-
bb ember a Rahovei-uccán összeütkö-
zött egy Pantoff nevű férfivel, aki szem-
be jött vele. Ebből szóváltás támadt,
mire Pantoff előrántotta kését és bele-
szúrta Mocanuba, olyan szerencsétlenül,
hogy pillanatok alatt meghalt. A vizs-
gálat megindult.

— Fűzesséry Magda festőművész-
nő tanítványok előkészítését akadémiai
módszer szerint vállalja. (Tájkép, por-
tré, csendélet, virágcsendélet stb.) Je-
lentkezni lehet minden szerdán és pé-
nteken egész nap. Cal. Regele Ferdinand
II. sz.

— Újabb kiviteli rendelkezések. A
nivalatos lap november 17-iki számá-
ban minisztériumi jegyzőkönyv je-
lent meg, amely szerint a kormány pré-
miumot állapított meg a Görögországba
kivitt élő sertés után. A prémium ki-
logrammonként 4 lej a berakás alkalmá-
val lemerített élsúly után. A prémium
már az 1938 november 1—1939 febr-
ruár 28-ika között kivitt sertések után
fizeti a kormány. Egy másik a hivatá-
los lapban megjelent minisztériumi
jegyzőkönyv szerint tilos a kormány
gazdasági bizottságának előzetes engedé-
lye nélkül a horgany és a horganyér-
cek kivitele. A szerződésben lekött
mennyeiségek kivihetők a szerződés le-
jártaig, azonban ezeket a szerződése-
ket is láttamoztatni kell a kormány gaz-
dasági bizottsága által.

— Megjelent az új Erdélyi Iskola. Az
Erdélyi Iskola szeptember-októberi
száma gazdag tartalommal most jelent
meg. A Márton Áron és György Lajos
által mintaszerűen szerkesztett szakfo-
lyóirat közli a nemrég elhalt Vorbuch-
ner püspök arcképét, kinek nevelői egyé-
niségét Veress Ernő méltatja. Értékes
nevelői jellegű közleményeket írtak a
folyóiratba Puskás Lajos, dr. Erőss Al-
fréd, Cseke Vilmos, Huszka Béla, Do-
mokos P. Péter, dr. Szabó P. Attila,
Petrovay Tibor, Magyar Tamás, Dobos
László és mások. A lap a pedagógiai ne-
velés szempontjából mindenképpen
igen értékes és nagy jelentőségű.

Hatóságilag engedélyezett

VÉGKIARUSÍTÁS RIGÓ posztóáruházában

CLUJ, PIATA UNIRII 5. ♦ Nyitva délelőtt 9-12 és délután 4-6-ig. Ugyanott
üzletberendezés eladó

Félkegyelmű férjével gyilkoltatta meg megunt házibaratját az elvete- mült asszony

(PÁRIS.) Douai város esküdtbírósa
gyilkosságra való felbujtás címén von-
ja most felelősségre Jean Leriche-t,
egy magas, robusztus szőke asszonyt. A
vádírattól megdöbbentő bűnügy kör-
vonalai bontakoznak ki.

A fiatal asszony férje testileg való-
ságos Herkules volt, de egyébként gyen-
geelméjű volt és teljesen feleségének
a szuggesztív befolyása alatt állott. Ez
a jámbor óriás imádta feleségét, minden
óhaja parancs volt számára és ha az
asszony megdorgálta, úgy sirt, mint
egy kisgyermek.

Leriche tehát tehetett, amit akart
férje rendületlenül bízott benne. Ala-
posan vissza is élt szabadságával. Szin-
te férje szemeláttára élt benső viszony-
ban egy Francois Chopin nevű fiatalem-
berrel. A házibarat náluk lakott az
Avesnes-les-Auvert községben és min-
dig velük együtt ült asztalhoz is. Az
asszony kegyence úgy viselkedett, mint
ha ő lenne a ház gazdája, az utóbbi idő-
ben már többször megesett, hogy a férj,
a jámbor óriás távollétében meg is ver-
te barátját. Leriche végül megun-
ta a dologkerülő Don Juan és szaba-
dulni szeretett volna tőle. Ördögi ter-
vet eszelt ki. Szegény félkegyelmű fér-
jének megparancsolta, hogy ölje meg
Francois Chopin-t. Azt mondta neki,
hogy ha nem teszi meg, akkor ez az em-
ber fogja őt kiirtani. Leriche-nek észé-
be sem jutott, hogy ellenszegüljön a pa-

rancsnak. Egyenesen hazasietett. A la-
kásban egyedül találta Francois Cho-
pint. A herkulesi erejű félkegyelmű em-
ber nekirontott a földre teperte és meg-
fojtotta. Mikor az asszony hazaért, bol-
dog mosollyal, alázatosan jelentette,
hogy a parancsot végrehajtotta.

Ekkor az asszony utasítására a férj
főlnyalábolta a holttestet és az ass-
zony kalauzálása mellett kivitte az er-
dő szélére, ott elásták. Nehány nap
mulva Leriche abban a műhelyben,
ahol dolgozott, eldicsekedett, hogyan
tette el láb alól Chopin-t, aki az ő fe-
lesége meggyilkolására készülődött. A
munkások feljelentésére megindult a
nyomozás és a csendőrök letartóztat-
ták a házaspárt. Leriche büszkén és ker-
telés nélkül mondta el a történeteket. A
szerencsétlen embert orvosi vizsgálat-
nak vetették alá és ennek eredménye-
alapján elmeorvosi intézetbe internál-
ták. Így egyedül az asszony felel sőtét
bűnéért.

A bűnügy esküdtzéki tárgyalása
iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg.
A tárgyalóterem zsúfolásig tele van ér-
deklődőkkel. Leriche-nek tagadja, hogy
Chopin meggyilkolására bújtotta volna
fel férjét s azt állítja, hogy férjét csu-
pán Chopin eltávolítására kérte meg.
De a tanúk mind ellene vallanak. Íté-
let előreláthatólag csak napok múlva
lesz ebben a szenzációs bűnügyben.

— Az igazi baseball-rajongó. New-
yorkból jelentik: Art Felsch newyorki
baseball-rajongó hét nap és hét éjszaka
ült a Wrigley Field baseball-pálya
pénztára előtt, hogy az első jegyet vált
hassa meg a nemzetközi mérkőzésre.
A százhetven óras rekordvárakozás alatt
a közeli vendéglőből élelmeztek, az éj-
szakát pokrócokba burkolva töltötte,
nappal énekléssel és füttyöléssel üzte el
a várakozás unalmát.

— Ruhátolvajt tartóztatott le a te-
mesvári rendőrség. A temesvári rendő-
ség letartóztatta Lungulescu Damian,
mehedintmegyei Almasel községből
való 26 éves egyént, azzal a váddal ter-
helten, hogy elloptott egy öltöny ruhát
a Regina Maria-uti inasotthonban lakó
Stoinea Iosif nevű egyéntől.

— A kormány hireiből. A munka-
ügyi minisztérium elkészítette a társa-
dalombiztosítási törvények módosításá-
ra vonatkozó előtervezetet. Ugyancsak
a munkaügyi minisztériumból közlik,
hogy dr. Marinescu tábornok miniszter
által megkezdett akcióból kifolyólag
állandóan érkeznek a bejelentések és
adományok az elhagyott gyermekek
megsegítésére. A belügyminisztérium-
ból annak híre érkezik, hogy a többi
minisztériumokkal egyetértésben no-
vemberben és decemberben minden ki-
rályi helytartósági székhelyen a tarto-
mányokban levő prefektusok bevonásá-
val értekezletet tart a királyi helytar-
tó elnökletével. Itt az érdekelt összes
megyék közgazdasági, társadalmi és
közmuvelődési problémáit megtárgyal-
ják és megfelelő intézkedéseket alkal-
maznak a szükségletekhez képest. Az
értekezleteken a földművelődésügyi
minisztérium kiküldöttei is részt vesz-
nek és kifejtik a földművelődésügyi
kormány megvalósítandó munkatervét,
míg a népjóléti minisztérium és többi
minisztériumok megbízottai a maguk
megvalósítandó munkatervét ismerte-
lik.

— Meghalt a norvég királyné. Maud
norvég királyné, az angol király nagy-
nénje az egyik londoni klinikán 69
éves korában műtét után meghalt. A
királynét alvás közben lepte meg a ha-
lál, amikor csupán egy ápolónő volt kö-
zelségében. Haakon király, aki Lon-
donban tartózkodik, megdöbbenve ér-
tesült feleségének ilyen tragikus mó-
don történt haláláról. A halálhírről a
vidéken tartózkodó angol király is
visszatért Londonba. Az elhunyt ki-
rályné 1869-ben született, Malborough
Houseban, VII. Edward angol király
leányaként és 1896-ban ment feleségül
Károly dán herceghez, aki 1905-ben
VII. Haakon néven Norvégia királya
lett.

Egyévi börtönre ítélték és örökre eltiltották a fog- lalkozástól egy budapesti orvos

(BUDAPEST.) Dr. Halmay Aladár,
29 éves orvos ellen magzatelhajtás bűn-
tette címén eljárás indult. A fiatal or-
vos egy szegény asszonyon tiltott mű-
tétet végzett 30 pengő (mintegy 1000
lej) tiszteletdíjért. A nő a műtét után
pár nap múlva rosszul lett, nem tudtak
már rajta segíteni, borzalmas kínok kö-
zött meghalt. A megejtett boncolás ször-
nyű adatokat igazolt az orvos terhére.
A műtétet hihetetlen gondossággal jó-
formán minden orvosi szakértelem nél-
kül végezte.

A büntető törvényszék előtt megtar-
tott főtárgyaláson dr. Halmay Aladár
törödelmes beismerő vallomást tett:

— Bűnös vagyok — mondotta sirásba
csukló hangon — és bűnhődni akarok.
Soha életemben ilyen műtétet nem vé-
geztem, ez a szerencsétlen eset annyira
megrázott, hogy a jövőben soha ilyen
cselekményre még gondolatban sem ve-
temedem.

A büntető törvényszék az orvost két
évi börtönre ítélte és mellékbünteté-
sül örökre eltiltotta az orvosi gyakorlat
tól. Felelősség folytán a budapesti ki-
rályi ítélőtábla Kállay-tanácsa elé ke-
rült dr. Halmay bűnügye, ahol a meg-
tartott tárgyalás után az orvos bünteté-
sét egy évre szállította le, a mellékbün-
tetést kiszabó ítéletet azonban helybe
hagyta és a tábla is végleg eltiltotta a
fiatal orvost a praxistól.

— Pál jugoszláv régensherceg az an-
gol fővárosban. Pál jugoszláv régens-
herceg és felesége, Olga hercegnő Lon-
donba érkeztek és néhány napig az
uralkodópár vendégei lesznek.

— Meghalt Athanasiu, a híres opera
énekes. Bucarestből jelentik: Tegnap
délután a fővárosban meghalt Jean
Athanasiu, a bucarestii opera első bari-
tonistája 52 éves korában. Athanasiu
hosszabb ideje betegeskedett. Egyike
volt a legkiválóbb operaénekeseknek,
aki Olaszországban, Németországban,
Ausztriában és külföldön másutt nagy
sikereket aratott. Fényes szerződése-
ket csábították állandó külföldi szerep-
lésekre, de ő itthon maradt. Erdélyben
és Kolozsváron is számtalanszor rend-
kívüli sikerrel szerepelt és meleg, kul-
turált hangja itt is sokszor gyönyörköd-
tette a színházjárókat. Halála a román
művészeti élet nagy vesztesége.

Deanna Durbin-t

látni és megszeretni, elegendő volt egy film, 2-ik világfilmje „Szívek csalogá-
nya” mindenkit elbűvöl. Látható keddtől a Royal slágermozgóban. Tekintse
meg a Gólya áruház kirakatát. Hétfőn utoljára: „A máltai ház” Vivian Roman-
ceval.

— Új tagokat szerződtetett a kolozs-
vári Román Opera. Nasta Mihail, a Ro-
mán Opera igazgatója a kultuszminisz-
tériumtól kapott 200 ezer lejes szubven-
ció felhasználása mellett új tagokat
szerződtetett. Karmesterek gyanánt leszer-
ződtették Constantin Lazart C. Pavel
professzort és Eugen Lazart. A művész
együttes sorába leköltözték Mily Popo-
vici és Mara Stefanov szoprán és Mold-
val mezzoszoprán énekesnőket, Theo-
doru és Diducenco tenoristákat, továb-
bá Alex Anecanu baritonistát. Az ösz-
szes szerződések egyévi időtartamra szó-
lanak és a sikeres bevalástól függ, hogy
miképpen fogják azokat majd a jövő-
ben meghosszabbítani.

— Elítélték egy nagyváradi bank-
igazgatót. A nagyváradi törvényszék
egy hónapi elzárásra és 10 ezer lej
pénzbüntetésre ítélte Reményi Géza
bankigazgatót, aki egy postatisztviselő-
nek 20 ezer lejt ajánlott fel megvesz-
tegetésül egy tiltott üzleteire vonat-
kozó irásokat tartalmazó levél kiadá-
sáért. Az ítélet elrendelte a bűnjelként
lefoglalt 20 ezer lej elkobzását is, az
egy hónapi elzárást pedig a vizsgálati
fogsággal kitöltöttnek vette a törvény-
szék.

Id. dr. Hadady Endre

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A város magyar társadalmának újabb nagy vesztesége. 76 éves korában tegnap este hirtelen meghalt dr. Hadady Endre, a város legutolsó magyar főkapitánya. Dr. Hadady Endre Beregszászon született és iskoláinak elvégzése után megszerelve a jogi doktori címet, fényes karriert futott végig. A köztisztviselői szolgálatba lépett és a rang létrán fokozatosan emelkedve 1901-ben lett Kolozsvár város főkapitánya. Ezt a magas tisztséget 17 éven át, egészen az impériumváltozásig töltötte be rendkívüli lelkiismeretességgel és odaadó kötelességteljesítéssel. Munkásságának eredményeképpen a rendőrség, igazán mintaszerű intézménnyé is emelkedett. Az impériumváltozás után, mint biztosítási tisztviselő működött, majd később nyugalomba vonult, de emellett továbbra is széleskörű társadalmi tevékenységet fejtett ki. A református egyház presbitere, zenekari vezető, számos társadalmi intézmény és egyesület közbejáró vezető tagja, lelkes építő értékű munkát végzett és rokonszenves egyénisége miatt köztisztviselői övezte. Az idős öregúr egyáltalában nem betegeskedett és tegnap este háromnegyed 10 órakor családi körben hirtelen agyszélhűdés végzett vele pillanatok alatt. Halála családján kívül széleskörű és előkelő rokonságot döntött gyászba és a halálhír nemcsak a városban, de egész Erdélyben és a határon túl is őszinte mély részvételt keltett. Temetésére vonatkozólag még nem történt intézkedés.

73 millió feketeszesz-per a törvényszék előtt

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A pénzügyi hatóságok több évvel ezelőtt nagyrá-nyu visszaélések nyomára bukkantak. Megállapították ugyanis, hogy a szász-fenesi szeszgyár feketeszest gyárt, helyez forgalomba és különféle járműveken szállítja el a szeszlerakatoknak. Ezért kihágási jegyzőkönyvet vettek fel Salamon Móric, Farkas Lajos, Weinstein Gyula, Ströli Mór, Farkas Jakab, Körner Sámuel, Bárány Lajos és még két társuk ellen, akiket együttesen 73 millió lej pénzbírsággal sújtottak. A feketeszeszesek a törvényszékhez felebbezték, kérve a kihágási jegyzőkönyv megsemmisítését. A tárgyaláson, amelyen a vádlottakat dr. Rosman ügyvéd képviselte, a törvényszék két vádlottat felmentett, de a többiekkel szemben megerősítette a pénzügyi közegek intézkedését. A két felmentés ellen a pénzügyminisztérium felfolyamodást jelentett be, de az ítéletre nem nyugodtak bele a vádlottak sem. Később a pénzügyminisztérium visszavonta felfolyamodását. Az ítéletábrla most tüzte ki a másodfoku tárgyalás időpontját, amelyet december 15-én tartanak meg.

— **LELKESZ A KATONAI TÖRVÉNYSZÉK ELŐTT.** A hatodik hadtest katonai törvényszéke most ítélték Amos Horatiu Pop ludasi, Aurel Marcu orasai és Ion Moldovan lelkészek, valamint Horia Botezan, Mihail Craciun, Gheorghe Mirestean és Ion Iacob mondrai falusi lakosok fölött, akiket tiltott politikai propagandával vádoltak. Az ügyben számos tanút hallgattak ki, majd Metianu őrnagy vádbeszéde és dr. Moldovan Valer védőbeszéde következett, aki felmentést kért, a vádlottak ártatlanságát hangoztatva. A törvényszék Amos Horatiu lelkészt 2 ezer, többi társait pedig 1000—1000 lej pénzbüntetésre sújtotta engedély nélküli gyűlésezés miatt, Horia Botezan kivételével, akit mentesített a vádak alól.

— **Megkezdődtek az olasz akadémia tizedik ülésszakának tanácskozásai.** Rómából jelentik be az olasz akadémia tizedik ülésszakának tanácskozásai az olasz király elnöklése mellett nagy ünnepélyességgel vették kezdetüket.

Botrányos szurkálás anyilt uccán

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Tegnap este a Fluturilor-uccai Zselánszki-féle vendéglőben táncmulatság volt, amelynek során valami összeszólalkozás történt. Közben Bereczki György, Gombási Károly és Butyka János legények kihívták az uccára Tárkányi György 21 éves székely legényt, akik amikor Tárkányi kilépett az uccára, bicskával

arcon szurták olyan erővel, hogy az bicska benne maradt a sebben és azt a segélykiáltásokra elősiető vendéglős vette ki a sebből. A botrányos verekedésről értesítették a rendőrséget, amely a három támadót őrizetbe vette, míg Tárkányi sérüléseit a mentők kötézték be. Az ügyben folyik az eljárás.

Beiktatták az új munkácsi gör. kath. püspököt

(MUNKÁCS.) Tegnap szerény, de bensőséges ünnep keretében szentelték fel Raics Vladimirt, az új görög keleti püspököt, aki Szerafim belgrádi provoszlav püspök képviselésében pár napja érkezett meg Munkácsra. Domálnszki, az eddigi püspök még fél-évvél ezelőtt eltávozott Munkácsról. A cseh hatóságok azonban azóta sem engedélyezték Raics püspöki kinevezését és felszentelését, mert erőteljesen kárpát-orosz magatartást tanusított. A magyar hatóságok a legmesszebbmenő előzékenységgel állottak Raics rendelkezésére, Csehszlovákia azonban nem engedte meg 4000 hívőnek területéről az ünnepségre való eljövételét.

— **—**

Holnap kedden egy nagy világfilm premierje a

CAPITOLBAN!
NINA PETROVNA

EGY KURTIZÁN ÉLETE

Rendezte: TOURJANSKY. Színhely: BÉCS-SZENTPÉTERVÁR.
Páratlanul káprázatos rendezés. Gyönyörű zene. A szezon igazi óriásfilmje.

Főszereplők:

IZA MIRANDA ÉS FERNAND GRAVEY

Műsor előtt világhíradó. Részletek Ofelsége londoni látogatásáról.

Chamberlain és Halifax
szerdán Párisba utaznak
Göring bizalmasa Londonba megy — Mit követel
Róma Párisból?

(LONDON.) Chamberlain és Halifax Cadogan államtitkár és Strang, a közép-európai ügyek osztályvezetőjének kíséretében szerdán utaznak Párisba. Az angol államférfiak pénteken térnek vissza Londonba. Ugyancsak Londonból jelentik, hogy Bodenschatz légügyi tábornok, Göring marsall bizalmasa Londonba érkezett. A sajtó úgy tudja, hogy a német tábornok érkezése Halifax és Chamberlain látogatásával áll összefüggésben. A londoni német követség a tábornok utjának céljáról és időtartamáról semmiféle közlést nem kíván adni a nyilvánosságnak.

MI OKOZTA A CSANG- CSAUI TŰZVÉSZT?

(CSUNKING.) A Csang-Csau-i nagy tűzvész öt napig tartott és 2000 emberéletet követelt áldozatul. Hónan tartományának ezt a fővárosát valóságos teljesen elpusztította a tűz. Hivatalos jelentések szerint a tűz rendkívüli elhatalmasodásának oka az, hogy a katonaság és a rendőrség az oltási munkálatoknál rosszul működtek össze, a lakosság pedig meglehetősen közönyös, sok helyen pedig ellenséges magatartást tanusított. A kormány ezért elhatározta, hogy a bűnösöket szigorúan felelősségre vonja, letartóztatja őket. Az áldozatok családját azonban támogatásban részesíti.

UJABB OLASZ KÖVETELÉSEK

(PÁRIS.) A Jour szerint a francia fővárosban az a hír terjedt el, hogy Poncet római francia nagykövetet bemutatkozása alkalmával rendkívül hűvösen fogadták és az olasz lapok állítólag felső utasításra csak szűkszavú néhány soros tudósításban számoltak be az eseményről. Olaszországnak ugyanis súlyos követelni valója van Franciaországtól. A Jour az alábbi 4 pontban jelöli meg ezeket a követeléseket: Spanyolország ügye, Tunisz, a Suez-csatorna kérdése és Djibuti ügye. Mussolini bizonyosra veszi Franco győzelmét és állítólag a tábornokot hajlandó kihallgatás is fogadni, biztosítva őt arról, hogy ki fogja vinni szá-

mára a hadviselő félle való nyilvánítását. Tuniszban az olasz lakosság részére az 1935. évi Mussolini-Laval egyezményen messze túlmenő kedvezményeket és előnyöket igényelnek. A Suez-csatorna igazgatásánál Olaszország azt követeli, hogy az igazgatásban Olaszország az áthaladó olasz hajók számarányának megfelelően kapjon képviseltetést és részesüljön a részvényekből. Djibutiban szabad kikötőt igényel Olaszország, mert ellenkező esetben új vasútvonalat épített a keletafrikai olasz gyarmatokon keresztül a tengerpartig és ennek az olasz tervnek megvalósítása a Djibuti kikötő teljes leromlását vonná maga után.

A SZLOVÁKIAI VÁLASZTÁSOK

(POZSONY.) Miután Szlovákia önkormányzatát megszavazták, a szlovákiai választások kiírása rövidesen megtörténhetik. De nem az eddigi választási rendszer alapján. A félhivatalos Slovák szerint a választásokon csakis a szlovák származásúak, továbbá azok az árja nemzetiségű egyének vehetnek részt, akik szlovákiai illetőséggel rendelkeznek, mert a független Szlovákia ügyeit csak ezek intézhetik. A nem szlovákiai illetőségű cseheknek és a zsidóságnak a legközelebbi választásokból való kirekesztését kívánják.

— **Megdöböntő gépkocsiszerencsétlenség Jugoszláviában.** Belgrádból jelentik: A hercegovinai Mostar közelében súlyos gépkocsiszerencsétlenség történt. Egy tehergépkocsi, amelyet Klaus autófuvarozó vezetett, teljes sebességgel haladva, az egyik kanyarodónál megcsuszott, megfarolt és kidőntött egy az útszélen álló táviróoszlopot, amely rázuhant és a gépkocsit összetörte. Kulason kívül még hat utas ült a kocsiiban, egy sofőr, egy mechanikus két földműves és két utközben felvett csendőr Kulas, a sofőr és egy csendőr a szerencsétlenségnél életüket veszítették. A másik csendőr mindkét lábát törte. A többi utasok sérülései is életveszélyesek.

Norvégiában temetik el a meghalt Maud királynét

(OSLO.) Maud norvég királynét norvég földön temetik el, de a temetés napját még nem határozták el. Olaf trónörökös Londonba utazott, hogy részt vegyen a temetés előkészítésében. Norvégiában a királyné halála alkalmaiból nemzeti gyászt rendeltek el. Az angol királyi udvar egy hónapi udvari gyászt léptet életbe. De más királyi udvarok is hasonló rendelkezést fognak kiadni.

Rendőrségi hírek

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Rusu Timofie Marechal Foch 72. szám alatti lakos és Matis Petru 71-ik tűzrezdébeli katonát botrányokozás miatt őrizetbe vették. Ugyancsak botrányokozásért vette őrizetbe az I. kerületi rendőrség Nicolae Pavel, Moldovan Theodor, Valter Wilhelm, Velicsi József, Valter Gheorghe és Muresan Ioan fiatalembereket, akik a Cotitei-uccában rendeztek botrányt. Őrizetbe vették Ross Ferenc, Jamber János, Kiss János és Fülöp Lajos kolozsvári fiatalembereket is lonás gyanújaival. Az állomási rendőrség egy Terhaschi Seid nevű szibériai férfit vett őrizetbe tiltott határ-átlépés vádjával. Kleikovics Mócs közlekedési asszony feljelentést tett a rendőrségen, hogy Tibor nevű fia, az egyik felekezeti intézet IV. osztályu tanulója nyomtalanul eltűnt. Az V. kerületi rendőrségen Mészáros Benjamin Salcilor 18. szám alatti lakos feljelentést tett Német Sándor Polyána községi (Tordamegye) lakos ellen lopás gyanújaival. Leahu József Aron-ucca 6. szám alatti lakó kádár Sen József munkást jelentette fel, aki tőle 2500 lej értékű ruhaneműt lopott. Flor Dávid, az „Excursia Romana” vezetője, Masaryk ucca 7. szám alatti lakos ismeretlen tettes ellen tett feljelentést, aki egy Stöwer-irógépet ellopott tőle. A megtaláló 2000 lej jutalomban részesül. Az V. kerületi rendőrségen előállították Beraru György tordamegyei Farbok községi lakost, aki ellen özv. Gyulai Irina Pieziga 5. szám alatti lakos tett feljelentést 4700 lej értékben kárára történt lopás miatt.

— **A MENTŐEGYESÜLET KÖZGYÜLÉSE.** A kolozsvári Önkéntes Mentőegyesület december 5-én délelőtt 11 órai kezdettel tartja rendes évi közgyűlést a börgyógyászati klinika előadótermében. Határozatkép telenség esetén a közgyűlést a megjelent tagok számára való tekintet nélkül december 11-én tartják meg. A tárgysorozaton elnöki megnyitó, évi beszámoló, pénztári jelentés, az ellenőrök jelentése, alapszabálmódosítás, az elnökség lemondása, tisztújítás, a választmánv kiegészítése és indítványok szerepelnek.

— **Kétévi fogházra ítélték Párisban a cár titkárát.** Párisból jelentik: Az esküdtszék okirathamisításért két évi fegházra ítélte a kivégzett orosz cár volt titkárát, a 80 éves Staliczkijt, aki a tárgyaláson jóhiszeműséggel védekezett és azzal, hogy társai becspták.

— **A gloucesteri herceg lesz India új alkirálya.** Londonból jelentik: A Sunday Pictorial jelentése szerint a gloucesteri herceget kinevezik India alkirályává akkor, amikor a jelenlegi alkirály, lord Linlithgow megbízatása lejár. Ugyanez a lap írja hogy a windsori herceg a jövő év elején Eszotombba, majd Törökországba megy majd márciusba hazatér Londonba, ahonnan Délafrikába megy és ha onnan hazatér, végleg Londonban is fog maradni.

— **Bajok vannak a hazaérkezett spanyol önkéntesekkel.** Párisból jelentik: A köztársasági Spanyolországból most hazaérkezett önkéntesek közül számos egyént letartóztattak, mert kiderült, hogy katonai helyzetük tisztázatlan. Egyesek azt állítják, hogy azért nem tudták a francia részről történt jelentkezési parancsoknak eleget tenni, mert akkoriban Spanyolországban tartózkodtak.

Nyomatott a MAYER könyvnyomda körforgóján.

BUN DE IMPRIMAT

Hogyan történt a Jégmadár katasztrófája?

(AMSZTERDAM.) A hollandi repülő-társaság Ijsvogel (Jégmadár) nevű utas szállító repülőgépének pusztulásáról a hivatalos vizsgálat még a következő részleteket állapította meg:

A katasztrófa a Schiphol repülőkikötő előtt történt és oka kétségtelenül a sűrű köd volt, amely miatt a gép túl alacsonyra ereszkedett. Szabály szerint a levegőben akarta megvárni, míg a köd némileg felenged. Közben történt, hogy az alacsony repülőgép jobbszárnyára a mezőn a földbe ütközött és vele együtt a jobb légcsavar is levált. A gép tovább gördült, árokba jutott, itt letört a balszárny és a bal légcsavar is azután felborult a gép és kormánykészlője a pilóta fülkéjével egy itt pozíciójára zúzódt.

Tizenkét utas volt a fedélzetén, köztük 7 német, 4 angol és egy cseh, továbbá 1 főnyi személyzet. Két ember kivételével valamennyien kizuhantak a gépből, a kabinban csa kegyynő holttestét és egy súlyosan sebesült férfit találtak. A többi utas és a személyzet 4 tagja szörnyethalt.

Rejtélyes módon eltűnt hétezer hivatalos irat

(NEWYORK.) Lehman kormányzó rendelte, amelyben széleskörű vizsgálat megindítását követeli a brooklyni hivatalos panamázás ügyében, messzireható eredményekkel fog járni. A rendelet különösen a 7200 ellopott rendőrségi aktával foglalkozik. A helyi hatóságok már is megindították a lopás ügyében a vizsgálatot és egyelőre három rendőrhadnagy és egy polgári rendőri alkalmazott került gyanúba.

A vizsgálat széleskörű lesz, mert kiterjed minden féle hivatalos panamára tehát nemcsak a legújabb brooklyni rendőrségi botrány kivizsgálásával foglalkozik, mely a sorozatos rendőri botrányok közt a legfontosabb. A brooklyni szörnyecsallásról is szó lesz, amelyben egy Isidore Juffe nevű zsidót vád alá helyeztek. Juffe kijelentette, hogy nagyobb summákkal vesztegette meg köz hivatalnokokat, hogy ilyen módon bűntetlenséget biztosítson magának. A Juffe-ügy indította meg már hetekkel ezelőtt a vizsgálatot.

A Brooklynban levő Bergenstreeti rendőrállomáson történt aktalopásban Cuthbert Beban, William J. Cassidy és James F. Lynch rendőrhadnagyok és egy polgári rendőrségi alkalmazott nevei kerültek szóba, ez utóbbinak nevét egyelőre nem hozták nyilvánosságra.

Későbbi jelentés szerint Cuthbert Beban rendőrhadnagyot letartóztatták és őrizet alatt a rendőrfőnökségre szállították.

Napok óta tart már a négy gyanúsított kihallgatása, amely abban a pillanatban kezdetét vette, mikor Valentine rendőrfőnök nyilvánosságra hozta, hogy 7200 darab rendőrségi akta nyomtalanul eltűnt. A Bergen-streeti rendőrállomáson történt a lopás, az aktákat kivették kemény kötéseikből és a fedőablakokat üresen visszahelyezték az irattárba.

— Hetvenéves jubileum. A kolozsvári Pincerek Segélyező Egyesülete ez év november hó 24-én, csütörtökön ünnepi meg fennállásának hetvenéves évfordulóját. A kolozsvári pincerek nagyszabású előkészületeket tesznek, hogy ezen nevezetes évfordulót méltó módon megünnepeljék és megfelelő kegyelettel áldozzanak az alapító Walter Károly emlékének. Az ünnepélyt délután fél 4 órai kezdettel diszközgyűlés vezeti be az egyesületi székház nagytermében ahonnan a résztvevők kivonulnak a temetőbe és megkoszorúzzák az egyesület két alapítójának, továbbá a volt elnöknek sírhalmait. Este az egyesületi székház nagytermében (Vasile Goldis 17. sz. alatt) társasvacsora, amelyre a pincérisom iránt rokonszenvet érzőket fel meghívja a rendezőség.

Nagybánya vidékének munkássága lelkes fogadtatásban és meleg ünnepségben részesítette

Ralea Mihail munkaügyi minisztert

I zezertőlnyi munkástömeg előtt ismertette a miniszter a kormány szociálpolitikai intézkedéseit az értékes új munkástörvényt

Mihail Ralea munkaügyi miniszter erdélyi szemleutja során — mint megírtuk — látogatást tett Nagybányán, ahol megtekintette a Rimma bányavállalatot és a Phönix vegyigyrát üzemelt. A miniszter és kíséretét lelkes hangulatban fogadta a bányavidék egész lakossága és meleg ünnepségben részesítette a kiváló szakminisztert. Nagybányáról és a környékről 10.000 főnyi munkástömeg gyűlt össze, amely előtt Ralea minisztert nagyszabású beszédet mondott, amely általános mos megnyugvást és megleledést keltett a munkások körében. A munkások hatalmas tömege nagy lelkesedéssel és szeretettel ünnepelte II. Károly király Öfelségét, az országfejlesztés és a munkásság jöléte emelése érdekében kifejtett nemes munkájáért és azokért a kormányintézkedésekért, amelyeket a Ralea Mihály vezetése alatt álló szakminisztérium a munkásság és családtagjai részére fogantatosított.

Ralea munkaügyi miniszter nagyszabású beszédében többek között a következőket mondotta:

— Azért jöttem önök közé, hogy lássam, hogyan élnek és hogy ismertessem Önök előtt azt a szellemet, amely az új politikai rendszert társadalmi téren vezeti. Milyen volt a romániai munkásság eddigi helyzete? Egyetlen szóval jellemezhetem ezt: a munkásságot kizárták a nemzet kötelességeiből. Mintha a munkások más nemzet fiaik lettek volna, idegen ellenséges nemzet gyermekei, akiknek kényszerből kell közöttünk élniök és akiknek lelkét a gyűlölet érzésével bélyegezték meg. Amikor a minisztérium vezetését átvettem, azonnal átértékeltem II. Károly király Öfelségének nemes szándékait, azt a célkitűzést, hogy a munkásság hatalmas és értékes tömegét megbékítse a többi társadalmi osztályokkal. A munkásság lelkében az osztályharc érzése nagyon kiéleződött, egyéb célkitűzése nem volt.

— Megalkottuk a Munka és Jóakarat intézményét, amellyel megkivánjuk könyyníteni a munkásság életét. Nem cirkusz játékokat, „panem et circenses“-t rendezünk, hanem csak azt akarjuk, hogy a munka szent órái után a munkásság élvezhesse a kultura áldásait is. Ma már a munkásságnak színháza van, minden nagyobb központban munkáskönyvtárt rendeztünk be, külön mozgóképnyelvű leléstettünk, oktató-filmeket mutatunk be és rádiókészüléket szereltettünk fel. A rövid időn belül megszervezendő turistaszolgálat pedig lehetővé fogja tenni, hogy sorozatosan több ezer munkást ismerjenek az ország különböző vidékeinek pazar szépségei, főleg azok a munkások, akiknek szükös anyagi helyzete még azt sem engedte meg, hogy életében legalább egyszer megtekintse a fővárost.

A munkásságnak a munkaadókkal való viszonya a féktelen versengés következtében hidegült el. Az elmúlt rendszerben a politikai pártok a demagógikus ígéretek tömegével táplálták a munkásságot és ezt a rendszert szüntette meg céltudatos intézkedésekkel az új kormány.

—Törvénybe iktattuk a fizetési szabadság rendszerét, céltudatos építő politikát kezdtünk, a jövő hét folyamán már abban a szerencsés helyzetben lesznek, hogy a fővárosban száz olcsó lakást ajánlhatunk fel a munkásság részére és rövidesen megjelenik az a törvény is, amely nyugdíjat biztosít a zelöregedett, elaggott munkásoknak. És mindezeket a nagyfontosságú intézkedéseket rövid hat hónap alatt valósítottuk meg. Megközelítettük tehát azt a ténnyt, hogy megvalósítsuk a különböző társadalmi osztályok lelki kibékülését, amelyet a multban 14 politikai párt tett lehetetlenné. A mult százados demokrata-rendszeréből hiányzott az erkölcsi nevelés, a vallásos érzület és a felelősség átérezése. A különböző politikai pártok csoportvezetőit kétes értékű ambíció vezette és tevékenységük részükről a személyi meggazdagodás volt. Az egyéni önzés nem ismert határt. A tülekedők, a kelő felkészültséggel nem rendelkező erkölcsi gátlás nélkül tékoztak el a közpénzeket, az állam javait. „Utánam vízözön“ — ez volt a mult politikai vezetőinek jel-szava. A régi demokrácia, az a haladást szellem, amely az egyén érvényesülésének tág teret engedett a kollektívizmus rovására el kellett tűnjék. Helyét a nemzeti szociális-demokrácia foglalta el és kell helyettesítse az egyéni és szabados demokráciát. Az egyéni gazdálkodás hibás rendszerét az irányított gazdaság rendszere váltotta fel.

— Ezek a körülmények és jelenségek késztették II. Károly király Öfelségét (nagy taps és éljenzés a munkásság részéről) arra, hogy királyi reformokat léptessen életbe. Olyan újításokat, amelyek elsősorban a munkásság érdekét és javát szolgálják. A régi politikai pártok helyett meg kellett szervezni erkölcsi alapon a kézművesek és a munkásság társadalmi osztályát. Dilletantizmusnak meg kellett szűnnie. Minőségi kiválasztást kellett megvalósítani a vezetők között. A kezdeményezés, a tehetség, a rátermettség és a felelősség tudatának mély átérezése azok a kellékek, amelyek az új rendszerben vezető szerephez juttathat valakit. Nincs szó arról, hogy a régi arisztokráciai osztályuramat állítsuk helyre, mert bárki eljuthat a legmagasabb vezető állásba is, ha tehetsége, rátermettsége és érdemei képesítik a vezető szerepre. A különböző foglalkozású ágakhoz tartozó munkások között harmónikus kapcsolatot építettek ki és igyekezünk nemzeti szempontból

hasznos és különös kívánságaikat teljesíteni.

Fokozott gondot fordít az ifjú munkás-nemzedék nevelésére, mert a fiatal lelkeket a multban tévtanokkal vezették félre. Az ifjú nemzedék már felismerte szeretett királyunk nemes célkitűzéseit és készséggel vesz részt az országépítő munkában. A romániai munkásosztály az új szellem és az új rendszer bevezetésétől csak értékes eredményeket várhat és semmiféle hátrányt nem szenvedett azért, hogy megszüntették az előjogokat igénylő politikai pártok uralmát és rendszerét.

Ralea Mihail munkaügyi miniszter beszédét gyakran szakította meg a taps és éljenzés. Nagybánya és környékének nagy számu munkássága fentartás nélkül tette magáévá a miniszter nemes célkitűzéseit, amelynek megvalósításához a maga részéről hatékonyan támogatja és egyben felhasználta a miniszter látogatását még arra is, hogy a munkásság mély hódolatának és tisztelő szeretetének adja bizonyosságát II. Károly király Öfelsége személyéhez.

— Aki hetvenhétéves korában megunt a kisvárosi életet. Newyorkból jelentik: Paul F. Travers 77 éves mamaronecki (Newyork állam) jómódu kereskedő eltűnt. Hátrahagyott levelében közölte családjával, hogy megunt a kisvárosi élet egyhanguságát és most Dél-Afrikába megy, hogy ott mint aranyásó új életet kezdjen.

— Egy skót a skótokról. A skótoknak nagy erényeik és nagy hibáik vannak — mondotta James A. Bowie, a dundeei gazdasági főiskola igazgatója. — Legnagyobb hibájuk, hogy nem tudnak egvütmüködni. A pártoskodás, széthúzás, tulságos individualizmus és földhözragadság a legjellemzőbb tulajdonságaik az üzleti életben. Az olyan termés amit csak közös munkával lehet betakarítani, a lábón rothad meg.

— Illedelmes papagájok. Az angol rádió nemrég azzal a kéréssel fordult hallgatóihoz, hogy rádióelőadások céljára ajánljának fel olyan papagájokat, amelyek beszélni tudnak, de sohasem szoktak káromkodni. Hetven papagájt ajánlottak fel és közülük tizenkettő legközelebb fellép egy tengerészeti revü keretében.

— Veszelyes a szerelemmel játszani. Londonból jelentik: Juniusból egy 80 tagu nemzetközi turista társaság skóciai körutja során ellátogatott Gretna Greenbe, ahol a regényes kovácsműhely ülője előtt tréfából eljátszották a híres házasságkötési szertartást. A álvölégény szerepét W. J. Brinton Johannesburgi délafrikai lakos, a menyasszonyt Dorothy Greenby északamerikai (minneapolis) lány alakította. A kovács sorsdöntő kérdésére: „Feleségül veszed-e ezt a nőt?“ az óvatos délafrikai fejtét vakarva felelte: „Előbb meg kell gondolnom“. Ezzel a szertartás általános derűtségbe fulladt. A „jegyesek“, akik azelőtt nem ismerték egymást, hazatérve, a két világrészről levelezni kezdtek egymással és a napokban Minneapolisban megülték igaz lakodalmukat.

— A kijózanító gép. Az elmés szerkezetek között, amelyeket jövőre bemutatnak a newyorki világkiállításon, bizonyára a legérdekesebbek egyike lesz a „kijózanító gép“. A technikának ezt az új csodáját dr. Joseph C. Houguet, a világkiállítás orvosigazgatója szerkesztette. Tulajdonképpen inhaláló gép, amelyből üditő szén-savat lehet belehelni. A páciens, vagyis a részegyet beleültetik, mélyen beszívja a szén-savagázt és ez legfeljebb két óra alatt minden alkoholt kiűz a szervezetből. Legfeljebb két óra mulva a holtreszég ember is józanul beszél és gondolkodni tud és csuklás nélkül, biztos léptekkel hagyhatja el a kijózanító állomást.

1

helyen tisztíttassa ruháit...

a

Ezink-gyárban

APIROS RÓZSA

BÜNYGYI REGÉNY.

IRTA:

WALTHER KABEL

(29.)

— Ebéd után újra kisiettem erre a helyre. Magammal vittem ezt a távcsövet. És kis csónakot találtam ott a fél-sziget mögött. A csónak félig partra volt vontatva. A homokban újabb friss lábnyomok voltak, de már másnak a lába nyoma. Meggyőződtem, hogy nincsen senki a közelben és leültem néhány sűrű bokor mögött, amelyek eltakartak. Egy félóra múlva egy sovány, idősebb, összes szakállu ur jelent meg. Kézitáskája és több csomag volt nála. Ugy viselkedett, mint ha attól tartott volna, hogy valaki utána lopódzott. Gyakran körülnézett majd beszélt a csónakba és evezni kezdett a hid felé, amely a nagy és kis Wannseeet összekötő csatornáig vezet. A távcső segítségével megállapíthattam, hogy valóban nem ez volt utjának célja, hanem a tulsó parton újra déli irányba fordult. Látja, Geldern ur, ott túl a vizen azt a nagy faépületet? Ott kötött ki a csónak és a vízbe nyúló lépcsőkön egy fehérhajú nő jelent meg, aki elvette a férfitől a csomagokat. Azután egy kis sovány ur is megjelent a faház előtt...

Hein felugrott és boldog izgalommal nézett Hildere.

— Történt még valami? — kérdezte.

— Igen. Megkérdeztem nagybátyámat, kié az a csónakház. A nagybátyám husz éve lakik itt és ismeri az egész környéket. Megtudtam tőle, hogy egy nyugatporoszországi család bérelte ki két héttel ezelőtt a nyár tartamára a víz felett épült kis faházat, két férfi és egy nő, idősebb emberek, állítólag volt földbirtokosok... Most pedig innen figyelem állandóan a csónakházat, hátha...

— Adja ide hamar a látsövet — kéri a Hein.

A csónakház mintegy háromszáz méternyire volt. A fedélzetén Hein észrevette a fehérhajú nőt. Tisztán kivehetette a profilját.

— Ő az — sutogta és a vér előntötte az arcát. — Jöjjen — mondotta azután Hildenek — óvatosságnak kell lennünk, nehogy észrevegyenek.

Beszéltak az erdőbe.

— Meg fogjuk menteni Erwint — mondotta Hein boldogan. — Mi ketten. Tom és John segítsége elegendő lesz. Brose nem is sejtetheti, hogy maga itt van, máskülönben nem választotta volna ezt a helyet a kikötéshez... Senki sem szabad azonban elárulnia, hogy mit tervezünk. Bizonyos, hogy Erwin ott van abban a csónakházban. Jó rejtékhely. Sokáig kereshettük volna...

Hilde könnyes szemekkel sóhajtott:

— De boldog vagyok...

— Most haza kell sietnem, de este tíz kor várni fogom nagybátyja villája előtt... — bucsuzott Hein.

Ennek a meleg májusi napnak az estjén nyugat felől nagy viharfelhők gyülekeztek. Neffke és Hein a csónakház kiugróján üldögéltek. Brose pedig éppen lement, hogy a kémlelőlyukon benézzen a fogoly kamrájába.

Néhány perccel múlt tíz óra. A fekete viharfelhők mind sűrűbbek lettek és szürkés-fekete volt a tó tükre is. Az égzengés mind erősebb lett és távoli villámlás cikázott át a horizonton.

Helénen sötét ruha és ősz paróka volt és Neffke aki citromos hűsítő italt ivott, hosszasan nézte.

— Mire gondolsz? — kérdezte váratlanul. — Valami ostobaságon jár az eszed? Vigyázz, egy szerelmes asszony könnyen csinál örültségeket. És... te szereted Geldernt... Előbb még hittem neked, amikor azonban felajánlottad, hogy éjszaka két óráról te őrzöd Blottnert, észrevettem a tekintetedet...

(Folytatása következik.)

Szerelmi és bosszútragédia egy afrikai angol gyarmaton

(LONDON.) Titokzatos gyilkosság híre érkezett Tanganyika gyarmat székhelyéről, Dar-es-Salaamból. A gyarmati telepen egy reggel holtan találták Bruce birót, aki Dalton bíró távollétében a gyarmat igazságügyi hatóságának élén állott. A 47 éves bíró mellett vadászpuskát találtak, de az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a bírót álmában lötték agyon és a puskát azért hagyták a helyszínen, hogy az öngyilkosság látszatát keltse.

Egy meghasonlott lélek

A meggyilkolt bíró hivatásának áldozata lett Egy bonyolult bűnügy vádlottja követte el a gyilkos merényletet a bíró ellen, mert ez szigorúan alkalmazta a törvényt vele szemben.

A bíró gyilkosa Tanganyika gyarmat székhelyének egy benszülött tisztviselője volt. Gyarmati benszülöttek csak igen ritkán emelkednek tisztviselői állásokba a gyarmatokon, ez a fiatalember azonban egy angol tisztviselő házában nevelkedett, hol alkalma volt tanulni és gazdája támogatásával bekerült egy szerényebb tisztviselői állásba. A benszülött fiatalember életében természetesen nagy változást hozott ez a karrier ami rendszerint csak fehér embernek jut ki az egzotikus világgrészből. A tisztviselősorba került benszülött elidegenedett a benszülöttek primitív társadalmától és a fehér gyarmati tisztviselőkkel kereste az érintkezést. Ezek azonban a hivatalos érintkezésen túlmenően barátságot nem kötöttek benszülött kollégáikkal, aki így kiközösítette önmagát a gyarmati társadalmából.

Ez a kínos helyzet súlyos konfliktusokat idézett elő az ambiciózus benszülött tisztviselő lelki életében. A konfliktus akkor támadt, amikor a fiatalember udvarolni kezdett az angol karhatalmi parancsnok leányának. A leány visszautasította a fiatalember udvarlását, de miután ez továbbra is igyekezett találkoznia a leánnyal, az apa is beleavatkozott a szerelmi afférba. Az angol tiszt felszólította a fiatalembert, hogy ne keresse leánya társaságát. A fiatalember tudomásul vette az apa erőlyes figyelmeztetését, de bosszút forralt és néhány nap múlva merényletet követett el az apa ellen. Revolverlövés azonban a tisztet csak a vállán sebesítette meg és a sebesült vallomása alapján a tisztviselőt letartóztatták és bíróság elé állították. A merénylet ügyét

eredetileg Dalton bírónak kellett volna tárgyalnia, miután azonban a bíró hosszabb szabadságra Angliába utazott, helyettesére, Bruce bíróra hárulta feladat, hogy a gyilkossági kísérlet bűnügyét tárgyalja.

Bosszu a bíró ellen

A tárgyaláson a vádlott azt kérte, hogy pörét Dalton bíró tárgyalja le és várják meg a bíró visszaérkezését. Ezt a kérést azzal indokolta, hogy Dalton bíró ismeri őt személyesen is és tudja, hogy milyen körülmények között élt.

— Az én helyzetem egészen rendkívüli volt — mondotta a vádlott. — Elidegenedtem családomtól, nem voltak barátaim, fehér ember nem érintkezett velem és a benszülöttek kiközösítették maguk közül. Ha megelégedtem volna egyszerű munkafelügyelői állással, vagy azzal, hogy altiszt legyek a gyarmati hadseregben, vagy a rendőrség kötelékében, nyugodt kiegyensúlyozott életem lenne a benszülöttek társadalmában. Én azonban hallgattam volt pártfogóm tanácsára és azt hittem, hogy a fehér emberekkel egyenrangú leszek, ha felsőbb osztályba kerülök.

— Sikertült tisztviselői állást kapnom, mert tehetséges, szorgalmas munkaerőnek tartott de ez megpecsételte a sorsomat. Nem tartoztam egyik társadalmi osztályhoz sem, nem találtam magamnak feleséget, barátot és tragédiámat betetőzte a szerelmem, amely az angol katonatiszt leánya iránt ébredt bennem. Nem tagadom hogy bosszúból, előre megfontolt szándékkal követtem el a merényletet, de a bíróságnak mérlegelnie kell az enyhítő körülményeket és ezért kérem, hogy Dalton bíróhoz utalják ügyemet, mert ő ismeri multamat és életkörülményeimet.

Bruce bíró azonban nem látott megfelelő okot a tárgyalás elhalasztására és tárgyalta a gyilkossági kísérlet bűnügyét. A bíró öt évi szigorított kényszermunkára ítélte a vádlottat, aki az ítélet kihirdetésekor indulatosan kiáltott a bíró felé:

— Erre az ítéletre még visszaemlékezik, bíró ur...

Néhány nappal később az elítélt megszökött a fogházból, puskát szerzett és az ablakon keresztül agyonlőtte a bírót, akit álmában ágyában ért a halálos lövés. A gyilkos elemenkült és most több század katonaság üldözi az őserdőkben.

Olcsó és tartós. Kifogástalan minőség. Valódi székely háziipar

KOVASZNAI „HOMESPUN” SZÖVETEK

Őszi és téli minták nagy választékban.

Kaphatók a „SICULIA” R.T. Ierakájában

CLUJ, CALEA MARECHAL FOCH 43.

Pártoljuk!

Vásároljuk!

Viseljük!

Angol műszaki szakemberek újabb szenzációs kísérletei

(LONDON.) A három angol bombavető repülőgép ausztráliai körutján Angliában arra készülnek, hogy megkísérlik a gyorsasági világrekord megdöntését, amit az angol repülésügyi körök már régen terveznek. A távolsági és magassági rekord elérése után most az angol repülő szeretnék a gyorsasági rekordot is elhódítani az olaszoktól. Az erre szükséges motorok már készen vannak, de azokról csak néhány beavatatott tudott. Az Edinburgh-londoni próbarepülés alkalmával ezekkel a motorokkal sikerült 400 mérföld óránkénti sebességet elérniük. Egyes szakértők azonban azt állítják, hogy ez a kísérlet még nem jelent új világrekordot a gyorsasági repülés terén, mert csak az állandó hátszélnek köszönhető az elért sebesség.

Ugyancsak Londonból jelentik hogy Scott Paine ismert angol feltaláló Southamptoni gyárában olyan torpedónaszád épített, amelynek gyorsasága állítólag megközelíti a másfél kilométert

percenként. A majdnem teljesen halálaku, merészen áramvonalas hajó inkább buvárnaszád, mint a víz felszínén uszó jármű; fedélzetén nincs kiemelkedő rész, még kémények, árbóc vagy hidkorlátok sem; elképzelhetetlen sebességgel tud gyorsítani; könnyebben irányítható, mint a repülőgép és szédítő sebessége mellett olyan gyorsan változtathatja irányát, hogy egyáltalán nem lehet célbavenni.

— Bérbeadják a Richmondi királyi kastélyt. Londonból jelentik: A richmondi királyi kastélyt VI. György király utasítására bérbe adják, miután berendezését árverésen értékesítik. A kastélyban, amely a híres richmondi királyi vadaskertben áll, valaha VII. Edward király hétvégi kirándulásától töltötte ott született a windsori herceg és ott élte mézesheait a jelenlegi uralkodó pár. A bér 1 millió lej lesz

Új birodalmat alapít a rádsa leánya és birkozó bajnok-ferje

(SAN-FRANCISCO.) Baba hercegnő, a sarawaki rádsa lánya és Bob Gregory birkozóhajnok felesége, aki nemrégiben azzal a fantasztikus kívánsággal állt elő, hogy apja adja át az uralkodást férjének most a lapjelentések szerint azt tervezi, hogy Holland-Kelet-Indiában megvásárol egy szigetet és ezen új birodalmat alapít. A hercegnőnek erről a szándékáról már néhány hónappal ezelőtt hallottak egyet-mást, de azután a hírek elcsendesedtek és már azt hitték, hogy Baba hercegnő feladta fantasztikus terveit.

Most azonban a hercegnő kijelentette, hogy mindössze a szigetvásárlás elhalasztásáról van szó, mert bizonyos nehézségek merültek fel. Ezek a nehézségek pénzügyi természetűek. Baba hercegnő ugyanis apjától hosszulejratu kölcsön formájában akarja megszerezni a szükséges összeget és ennek ellenében Sarawakkal katonai szövetségre lépne. Bob Gregorynak azonban más a véleménye. Ő kijelentette, hogy szintén szeretné, ha a szigetet megvásárolnák, de nem kölcsönből, hanem saját pénzükből és ezért hónapok óta hetenként háromszor vagy akár ötször is, mint birkozó lép fel. Már nyert is több díjat és reméli, hogy ezúton sikerülni fog a sziget vételárát megszereznie.

— Hitler könyvét az angol vakok is olvassák. Hitler Adolf német birodalmi vezér és kancellár világhírű könyvét, a Mein Kampf c. munkát, amely a nemzeti szocializmus legfőbb szellemi alapját rakta le, most a vakok is olvashatják már Angliában. Az Ewening Standard c. lap ugyanis kiadta a művet, amelyből jelenleg éppen hasábjain is szemelvényeket közöl, a vakok számára készült speciális pontírással. A világ valamennyi kultúrnyelvére lefordított műnek ez az új érdekes kiadása az angol vakok intézetének ösztönzésére jött létre.

— Levélszekrények a sivatagban. A középaustráliai St. Thomasból közlik: Három olyan ausztráliai állam, melynek területét legfőképpen sivatagok alkotják, elhatározták, hogy rendszeres postajáratot létesít a pusztaságban. E-végből öt helyen repülőteret építenek, a területeket körzetekre osztják be s minden körzet középpontjába erődszerű postaépületet építenek. A körzetnek ezenfelül 20-20 postaörszeme lesz. Ezek hordják össze a jártabb helyekről a leveleket a központba, ahonnan a repülőgépek szállítják el a postát a legközelebbi városba s onnan a címzetekhez. Ilyenformán a sivatag minden legelűgöttebb helyéről is nyolc nap alatt levelet lehet küldeni bármely ausztráliai városba.

— A talpvizsgáló Othellótól elválasztották a feleségét. Newyorkból jelentik: Elsie Connors oaklandi (Kalifornia) nő házastársi kegyetlenség címén indított válópert mert férje minden reggel, mielőtt munkába ment krétával megjelölté felesége cipőjéltalpát és éktelen botrányt csapott, ha este a krétanyomok el voltak törölve, mert ebből azt gyanította, hogy felesége elhagyta a házat, hogy más férfiakkal találkozzék. A bíró a házasságot a talpvizsgáló Othello hibájából felbontotta.

— A windsori herceg tehenei. Svájci tudósítónk jelenti: Az angol lapok nagy tudósításokban számolnak be arról az árverésről, amelyen a kanadai Albertában a windsori herceg hetven tehénét bocsájtották áruba. A tehéneket a windsori herceg még walesi herceg korában vásárolta. Az állatok szőrére monogram van beleégetve: „E. P.” — ami annyit jelent: „Edward Prince”. Az árverés, amelyen nem kevesebb, mint 500 amerikai és kanadai birtokos jelent meg, hat óra hosszat tartott és a windsori herceg hetven tehene — viharos érdeklődés mellett — kerek tízezer dollárért kelt el.